

„Aušra“, Nr. 39(79)

Mirė Ant. Kučingis

(Tešinis)

Sirgdamas aplankiusiam guodėsi kartą:

— Kai atsisėdau prie pianino, skambinu ir sau padainuoju, tada atsigauanu ir sveikesnis jaučiuos.

Žinojo Kučingis taką ir į bažnyčią. Daugyk skambėjo sodrus jo bosas buvusio igulos bažnyčioj, Kauno Katedroj Bazilikoj, Jezuituose ir kitur. Mėgo pabendrauti su kunigais, ypač su arkivyskupijos valdytoju prelatu Juozapu Stankevičium.

— Su Stankevičium buvom susitarę — sakė jis kartą. — Jeigu aš pirmiau — jis mane palydės, o jei jis pirmas — aš jam pagiedojau. Ir aš jam pagiedojau...

Nepalydėjo Antano Kučingis.

gio nei prel. J. Stankevičius, nei kiti jo konfratrai. Buvo pašarvotas Muzikinio teatro scenoje be kryžiaus, be žvakės... (Kryžius jo namuose kabojo stenoje virš pianino). Laidojam giesmininką be giesmės. Tik jo balsą girdėjom iš plokštelės ar juostos „Kur lygūs laukai“ ir kitas. O kaip būtų buvę gražu, jei Bazilikoj vargonai būtų gaudę Verdžio ar Mocarto „Requiem“...

Atgulė jis šalia žmonos po akmeniu iš tėviškos kluono senosiose Romainių kapinėse.

Palaimintas, kuris nenulenkė galvos prieš neteisybę!

Amžina atilsj duok jam, Viešpatie, ir amžinoji šviesa jam tešviečia!

J. Prietelis

Sekmadienį Chicagoje įvyko Draugo 75 metų sukakties minėjimas. Mūsų karikatūrininkas šia proga skelbia:

Draugai mano mylimieji, Sventiū savo jubiliejū. Nors pražilęs ir senyvas, Bet idėjomis dar gyvas.

Be skaitytojų talkos, Gerų vaisių nieks neduos. Todel drįstu aš prašyti: „Imkite mane skaityti!“

„...Kudirka skaityti visuomenė nepriaugusi“

1983 m. gruodžio 31 d. sukanka 125 metai nuo Vinco Kudirkos gimimo (1858.XII.31-1899.XI.16). Lietuvos rašytojai ir kitokie kultūros darbuotojai įžymiųjų žmonių mirimo datų nemėgsta. Mini vien gimimo sukaktis. Tačiau ar bus paminėta V. Kudirkos gimtadienis, — labai abejojame. Tiesa, Kudirka buvo „revoliucinių demokratų“ pakraipos žmogus, mažne socialistas, betgi jis parašė „Viršininkus“, kur pašlovinantis Vakchanalijus Viatkovičius Kruglodurovas, parašė „Vilkus“, kur našalininkų-viršininkų nupiešta visa galerija, parašė lyriškus „Lietuvos tilto atsiminimus“, kuriuose atvaizduoti maskolų ir kitų Lietuvos „geradarių“ darbai. Maskolių darbai padiktavo jam ir „Cenzūros klausimą“.

Taigi Kudirka demokratas, tačiau stipriai trenkia „buržuaziniu nacionalizmu“, jei maskolius vaizduoja tokius, kokie yra, o ne tokius, kokius vakchanalijai vziatkovičiai norėtų. Tokių mūsų „kultū-

rininkai“ nemini. Nė gimtosios jų dienos neprisimena.

Todėl nors trumpai prisiminkime šią brangią Lietuvai asmenybę.

Mums V. Kudirka vos ne šventas. Ne vien gero žodžio vertas.

1940 m. rudenio, artėjant pirmiesiems tarybiškiems mokslo metams, Švietimo komisaro pavaduotojas (tuomet dar ministru vadinos) Juozas Žiugžda susirūpino ir sunerimo, kaip dėstys mokytojai lietuvių literatūrą vidurinėje mokykloje. Iki tol buvo ji dėstoma iš „buržuaziškai nacionalistinių“ pozicijų, kurias nurodinėjo tas pats J. Žiugžda savo (su A. Kalnium) pagamintame vadovėly „Tėvynės žiedai“ (Už tą vadovėlį tautininkų valdžia jį gimnazijos direktorium (Kauno V) padarė, ir prieš pamokas su mokiniams drauge jis buvo išmokęs persižieš-noti). Dabar reikės dėstyti iš „Marksizmo-leninizmo“, „socialistinio realizmo“ pozicijų. Ar sugebės mokytojai? (Bus daugiau)

Ok. Lietuvoje mirė kun. B. Gaižutis

Rugsėjo 20 d. mirė Šiaulių Sv. Jurgio parapijos altarietas a.a. kun. Bronius Gaižutis. Velionis buvo gimęs 1905 m. sausio 17 d. Kunigu įventintas Kaune 1928 m. gegužės 22 d. Buvo ilgą laiką klebonas įvairiose parapijose, o paskutiniu metu pensininkas-altarietas Šiauliuose. Palaidotas rugsėjo 24 d. Šiauliuose. Tai jau devynioliktas šiemet Lietuvoje ir šeštasis Kauno arkivyskupijoje miręs kunigas. Kauno arkivyskupijoje jau apie 30 bažnyčių neturi savo nuolatinio kunigo.

Rumunai planuoja atšaukti vizitą

Bona. — Kaip žinoma, Maskvai spaudžiant, savo planuotus vizitus į Vakarų Vokietiją atšaukė Rytų Vokietijos ir Bulgarijos komunistų vadai. Buvo laukiama, kad Rumunijos prezidentas Ceausescu, kuris mėgsta pabrėžti savo nepriklausomumą nuo Kremliaus, savo planuojamos kelionės neatšauks. Dabar

vokiečių spauda rašo, kad Rumunijos valdžia stato šiam vizitui įvairias sąlygas Rumunija reikalauja pakeisti jungtinio komunikato tekstą, kuris jau buvo sutartas. Reikalaujama, kad Bona prisidėtų prie Amerikos vidutinio nuotolio raketų pasmerkimo. Rumunai reikalauja, kad būtų pakeistas vizito protokolas, kad kancleris Kohl pasitiktų prezidentą aerodrome ir kad Ceausescu būtų apgyvendintas vienoje vokiečių pilyje, o ne „menkoje pilaitėje“ netoli Bonos.

Spėjama, kad Rumunija ieško priežasčių vizitą atšaukti, kartu sudarant įspūdį, kad atšaukimas kilo ne dėl Maskvos spaudimo.

— Vermonte mirė 90 m. JAV garsus diplomatas Ellsworth Bunker, buvęs ambasadorius Pietų Vietname, vadovavęs deryboms dėl Panamos kanalo, padėjęs išspręsti Dominikonų valstybės nesutarimus.

— Kambodijoje vyksta smarkios kovos tarp Vietnamo kariuomenės ir buvusio Pol Poto režimo partizanų, kuriuos ginklais remia Kinija.

Kinija suruošė dideles iškilmes

Pekinas. — Šią savaitę Kinija švenčia savo revoliucijos 35 metų sukaktį. Didžiausios iškilmes ruošiamos sostinėje Pekine, kur įvyks didžiulis liaudies armijos paradas. Paskutinį kartą toks paradas buvo 1959 m., švenčiant 10 metų sukaktį. Pirmą kartą kinai ir užsienio diplomatai pamatys naujas kariuomenės uniformas. Paradui imta ruošti jau nuo pavasario. Šalia kareivių dalyvaus Pekino įmonių darbininkai, studentai. Vyriausybė kiekvienam dalyviui pasakys po 200 juanų (apie 85 dol.) vienodiems drabužiams ir avalynei. Miesto pastatai išdažyti, pristatyta puodų su gėlimis. Prie nuolat Tian An Men aikštėje kabancio Mao Tse Tungo portreto iškabinti: Markso, Engselo, Lenino ir Stalino portretai. Šią savaitę pirmą kartą knygynuose pasirodė pilnas Lenino raštų kinų kalba keturių tomų leidinys. Išspausdintas ir dabartinio Kinijos vado Deng Xiaoping rinktinių raštų tomas anglų kalba.

Parade turi dalyvauti apie 500,000 žmonių. Pirmadienio vakare didžiausioje sostinės aikštėje turėjo būti tautinių šokių šventė su šimtais tūkstančių dalyvių. Iškilmės vyko ir kituose Kinijos miestuose. Pagal komunistų partijos centro sprendimą, tokio didelio masto minėjimai bus ruošiami tik kas penkeri metai. Sostinės iškilmės transliuojamos televizijos ir pasiekia šimtus milijonų žiūrovų. Pekino komunistų spaudoje buvo diskusijų dėl minėjimo apimtys. Kai kurie pareigūnai laikėsi pažiūros, kad šventė neturėtų būti labai ekstravagantiška. Kiti rašė, jog reikėtų atsiriboti nuo kultūrinės revoliucijos stiliaus ir „keturių gajus“ metodų. Nuo 1966 iki 1976 m.,

kultūrinės revoliucijos žydėjimo dienomis, visokie paradai ir šventės buvo labai populiarūs. Pats Mao Tse Tungas mėgęs paradus ir demonstracijas, masinius „liaudies mitingus“. Perėmęs valdžią, Deng Xiaoping vengė tokių pasirodymų. Partija nutarė paradus organizuoti kas penkerius metus, tačiau jie bus iškilmingesni.

Pekino karinės apygardos viršininkas gen. Qin Jiwei pareiškė spaudai, kad kariuomenės parade visi ginklai ir mašinos bus grynai kinų gamybos. Bus parodytos ir Kinijos raketos, visa jų serija, nuo priešlėktuvinų iki tarpkontinentinių strateginių raketų.

Kinija siūlo Taivanui jungtis

Pekinas. — Kinijos premjeras Zhao Ziyang pakartojė kinų vyriausybės siūlymus Tautinei Kinijai susijungti į vieną valstybę, kurioje Taivanas galėtų pasilaikyti savo ekonominę sistemą. Premjeras pabrėžė Kinijos susitarimą su Britanija perimti Hong Kongą. Šioje britų kolonijoje Kinija laikys savo kariuomenę. Taivano atveju, sąlygos būtų dar geresnės. Taivanas galėtų pasilaikyti savo gynybos jėgas. Kinija su Taivanu būtų: viena valstybė, dvi sistemos, pasakė premjeras.

Kinijos 35 metų sukakties minėjimo iškilmėse kalbą pasakė buvusio Kinijos užsienio reikalų ministro Zhou Enlai našlė Ji ragino Tautinės Kinijos vadus keisti kursą, nestatyti sienų tarp dviejų Kinijų. Ragino pradėti prekybą, mokslo, sporto ryšius, leisti susitikti išskirtų šeimų nariams. Tokia pradžia vėstų prie dviejų valstybių taikingo sujungimo, pasakė ji.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Praėjusį ketvirtadienį du Afganistano lėktuvai apšaudė Pakistano pasienio miestelį, 32 žmonės žuvo, 48 buvo sužeisti. Padaryta nuostolių pastatams. Pakistanas pareiškė Afganistanui griežtą protestą.

— Kremlius paskelbė, kad šio mėnesio pirmoje pusėje šaukiamas komunistų partijos Centro komiteto plenumas ir po to aukščiausiojo sovietų sesija. Pareigūnai patvirtino, jog laukiama pakeitimų vadovybėje.

— Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja 133-0 balsais pasmerkė Pietų Afrikos rasistinę vidaus politiką, kaip nusikaltimą prieš žmoniją ir grėsmę pasaulio taikai. Amerika ir Britanija nuo balsavimo susilaikė. Amerikos delegatas irgi pasmerkė P. Afrikos aparteidą, tačiau nurodė, kad tokios rezoliucijos padėtį tik pablogina, kursto rasinį smurtą.

— Filipinose kovose tarp komunistų armijos ir kariuomenės žuvo 16 žmonių.

— Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį paskelbė keturis palaimintuosius: du italų kunigus, belgą vienuolį ir moterį ispanę, septynių vaikų motiną.

— Britų spauda rašo, kad britų minogaudžio Raudonojoje jūroje rasta mina tikrai yra sovietų gamybos. Pabrėžiama, kad Sovietų Sąjungai nekrinta įtarimas, kad ji miną išmetė. Ji galėjo ir nežinoti, kad mina buvo išmesta tarptautinės laiviniškystės keliuose.

— Lenkijos užsienio reikalų ministeris Olszowski Jungtinėse Tautose pareiškė vilį, kad sovietų-amerikiečių susitikimai sumažins pasaulio įtempimus. Jis kaltino Vakarų valstybes, kad jos, vadovaujamos Amerikos, bando prieš Lenkiją naudoti šantažą, bando diktuoti jai vidaus politiką.

— Filipinų sostinėje po opozicijos demonstracijų buvo gatvėse rasti 11 jaunų vyrų lavonų. Opozicija mano, kad juos nužudė policininkai.

— Oregono valstijos katalikų kunigų suvažiavimas rekomendavo arkivyskupui išvėntinti kunigų darbiu vedusių vyrų ir daugiau kviešti Bažnyčios darbams civilių tikinčiųjų.

— Airijos karo laivai sugavo netoli Airijos krantų laivą, kuris gabeno ginklus iš Amerikos į Šiaurinę Airiją IRA kovotojams. Airijos premjeras pasmerkė amerikiečius, kurie savo aukomis kursto smurtą Airijoje.

Rinkimams artėjant

Maskva. — Sovietų Tass agentūra, rašydama apie Gromyko ir demokratų kandidato Mondale pasimatymą, sako, kad Mondale iškėlė kelias idėjas, kurios galėtų vesti į ginklų kontrolės susitarimus. Pats Mondale Atlantoje klausiamas apie šį pranešimą, paneigė, kad jis vedė kokias derybas su Gromyka.

Paskutiniai viešosios opinijos Gallup Poll tyrimai parodė, kad Michigane balsuotojų 54 nuos. žada balsuoti už Reaganą, o 37 nuos. — už Mondale. Missourii valstijoje už Reaganą žada balsuoti 55 nuos., už Mondale — 27 nuos. Dar 17 nuos. tvir-

Ar pagerės santykiai su Maskva?

Washingtonas. — Praėjusią savaitę praėjo įtemptos diplomatinės veiklos ženkle. Valstybės sekretorius Shultz dukart kalbėjosi su sovietų užsienio reikalų ministru Gromyka, praleisdamas su juo penkias valandas. Prezidentas Reaganas us Gromyka kalbėjo tris valandas. Aštuonias minutes jis praleido su juo „akis į akį“, be jokių patarėjų.

Po visų pasimatymų sekretorius pasakė reporteriams, kad šie susitikimai aiškiai naudingi taikai, nors jokių susitarimų nepasiekta. Abi pusės gynė savo užimtas pozicijas.

Sovietų televizija paskutinę susitikimų dieną pirmą kartą paskelbė, kad tokie susitikimai iš viso įvyko. Anksčiau apie juos sovietų piliečiai nieko nebuvo girdėję. Sovietų žinių komentatoriai pasakoja savo skaitytojams ir klausytojams, kad amerikiečių masės reikalauja JAV administracijos sustabdyti ginklų lenktynes, reikalauja susitarti su Sovietų Sąjunga dėl svarbiųjų tarptautinių klausimų. Amerikiečiai reiškia vilį, kad jų vyriausybė Baltuosiuose Raimuose pagaliau ims veikti išmintingai ir pripažinti pasaulio realybes. Stebėtojai paskutinėmis dienomis sovietų spaudoje įžiūri menką tono pasikeitimą. Amerika ir toliau puolama, tačiau prie to užsienio diplomatai jau įpratę. Visada Amerikos politikos „nuodėmės“ būdavo primetamos „militaristiniams sluoksniams“, „kariniam-pramoniniam kompleksui“. Tik pačiomis blogiausiomis santykių dienomis būdavo puolama pati „administracija“, „vyriausybė“. Dabar sovietų spauda vėl grįžta prie „sluoksnų“ ir „kompleksų“ kritika-vymio. Tie sluoksniai spaudžia vyriausybę didinti ginklų lenktynes, siekti karinio pranašumo. Tik ateitis parodysianti, ar Amerika žengs į santykių normalizavimą.

— Britų spauda rašo, kad britų minogaudžio Raudonojoje jūroje rasta mina tikrai yra sovietų gamybos. Pabrėžiama, kad Sovietų Sąjungai nekrinta įtarimas, kad ji miną išmetė. Ji galėjo ir nežinoti, kad mina buvo išmesta tarptautinės laiviniškystės keliuose.

— Lenkijos užsienio reikalų ministeris Olszowski Jungtinėse Tautose pareiškė vilį, kad sovietų-amerikiečių susitikimai sumažins pasaulio įtempimus. Jis kaltino Vakarų valstybes, kad jos, vadovaujamos Amerikos, bando prieš Lenkiją naudoti šantažą, bando diktuoti jai vidaus politiką.

Manevrai Hondure

Meksika. — Honduro vyriausybė pranešė Amerikai, jog ateityje Hondure nebus jokių Salvadoro kariuomenės apmokymų. Hondure veikia 150 amerikiečių specialiųjų jėgų patarėjų grupė, kuri treniruodavo ne tik Honduro kareivius, bet ir Salvadoro. Honduras turi su Salvadoru neišspręstų teritorinių ginčų, kurie 1969 m. buvo sukėlę trumpą karą. Honduras nepageidauja, kad jo karinėse bazėse būtų treniruojami Salvadoro kariai, pareiškė užsienio reikalų ministeris Paz Barnica.

Nuo rugsėjo 30 d. Hondure prasidėjo nauji tos šalies ir JAV jėgų kariniai manevrai, kurie tęsis iki spalio 21 d. Hondure yra 1,200 amerikiečių karių. Iš Panamos ir Fort Bragg, Šiaurinės Karolinos ir Hondurą atvyko apie 200 amerikiečių karių. Manevrai pabrėžia glaudžius Honduro-JAV draugiškus ryšius, paskelbė Honduro vyriausybė.

tina, kad jie dar neapsisprendę. Panašiai Illinois valstijoje Reaganas veda 47-34 nuos., o 17 nuos. — neapsisprendę.

mo kelią, ar toliau tęs savo kursą gadinti Amerikos-Sovietų Sąjungos santykius, kalbėjo Maskvos televizijoje komentatorius Alexander Družinin.

Šių pasimatymų proga Amerikos spauda daug vietos skyrė sovietų ministeriui Gromycai. Skaitytojai išgirdo, koks jis nepamainomas taktikas, puikus diplomatas, profesionalas, nenugalimas veteranas. Jis išsilaikė savo pozicijose nuo Stalino laikų. Jis sėdėjo prie Stalino Jaltos derybose. Tik 34 metų amžiaus jis jau buvo sovietų ambasadorius Washingtone. Jis pažino visus Amerikos prezidentus nuo Roosevelto laikų. Jis pergyveno visus Amerikos-Sovietų Sąjungos santykių etapus nuo šilčiausios detantės iki šaltiausio „šaltojo karo“.

Kiti komentatoriai nurodo, kad tas žymusis diplomatas sugebėjo įsiteikti visiems Kremliaus diktatoriams. Jis toks jaunas iškilo, kai Stalinas buvo „išvalęs“ visus patyrusius Maskvos diplomatus ir atsirado jų stoka. Nikita Chruščiovas net užsieniečiams kartą pasakojo, jog Gromyka labai paklusnus. Jei liepsi jam sėsti ant karštos krosnies, tai jis sėdės, kol sudegės. Jei liepsi jam sėsti ant ledo luito, tai jis irgi kantriai sėdės, kol išgirs įsakymą atsistoti. Tokių diplomatų Kremliui ir reikia.

Prezidentas Reaganas savo šeštadienio kalboje per radiją pareiškė, jog jis Gromyka pasakę, kad dabar taika priklausys nuo sovietų elgesio. Iš Amerikos jie visada gali tikėtis „fair deal“, pasakė prezidentas. Jis išaiškino Gromyka, kad Amerika neturi prieš Sovietų Sąjungą jokių priešiškių intencijų ir nesiekia karinio pranašumo. Aš nušviečiau jam, kas sovietų elgesyje kelia nerimą mums ir mūsų sąjungininkams, pasakė Reaganas.

Demokratų kandidatas į prezidento vietą Walter Mondale pasakė Atlantoje, kad Reagano susitikimai su Gromyka vyko užnuodytoje atmosferoje ir ginklų kontrolėje nebuvo jokios pažangos.

JAV komunistų partijos gen. sekretorius Gus Hall pareiškė, jog „taikūs“ prezidento Reagano pasiūlymai yra ne kas kita, kaip dar viena rinkiminė Baltųjų Rūmų gudrybė. Principinė JAV linija ne kiek nepasikeitė. Pasikeitęs pareiškimų tonas rodo, kad respublikonai nerimauja dėl rinkimų rezultatų. Administracija manevruoja, mėgindama pasirodyti amerikiečiams kaip „taikdarė“. Jeigu Reaganas būtų rimtai suinteresuotas surengti derybas ir susitarti su Sovietų Sąjunga, jis atsisakytų ginklavimosi varžybų kurso, pašalintų iš Vakarų Europos raketas „Persing 2“ ir sparnuotąsias raketas, pažymėjo Hull.

KALENDORIUS

Spalio 2 d.: Angelai Sargai, Mena, Girdutis, Pavandė.
Spalio 3 d.: Evaldas, Marija Jozefa, Milgintas, Alanta.

ORAS

Saulė teka 6:47, leidžiasi 6:33.
Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 70 l., naktį 50 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ARTRITO TVARKYMAS (2)

Žmoniškų namiškių ir tokių pašaliečių talka šalia vaistų, mankštos ir užsiėmimo laiduoja artritikui laimingesnę ateitį.

Dabartinės medicinos tiesa

Aspirinas (bet kokios firmos Amerikoje) buvo ir yra geriausias vaistas artritikui — tik su viena sąlyga: jei ligonis pajėgia jo imti reikiama kiekį. Pensininkas dažnai elgiasi priešingai: jis nepajėgia aspirino priimti reikiama kiekį, jis ima daug mažiau, negu reikia artrito skausmui pašalinti.

Kai prisieina naudoti nesteroidinius prieš uždegimą vaistus (nonsteroidal anti-inflammatory drugs — trumpiau: NSAIDs), reikia pasirinkti pacientui labiausiai pakeliamus, kurie pacientui bus patogiau naudoti.

Pensininkui bei jo šeimai gali būti sunku keturis kartus per dieną vaistus priimti. Todėl kai kurie gydytojai, įskaitant ir reumatologą gyd. Wilbus Blechman, pataria pradžioje gydymo artritikui imti tokį vaistą, sakysim, Piroxicam, kurio pakanka imti per dieną tik vieną kartą. Dar pakaitalų galima naudoti du kartus per dieną imamus vaistus (kaip Naproxen ar Sulindac). Daugelis kitų artritikų skiriamų vaistų imami tris ar keturis kartus per dieną.

Artrito nepaveskime vien piluliui

Daugelis artritikų klaidingai elgiasi, pavesdami visą gydymą vien vaistams — vien pilulėms. Tai toli gražu nėra artrito gydymas. Daug daugiau reikia artritikui ne vien pilulėms, kad jis gautų geriausią gydymą. Turint reikalo su artritu ir su juo besirūpinančiais žmoniškais namiškiais, geriau vadinti artritikui teikiama pagalbą jo ligos tvarkymu, o ne vien vaistais gydymu.

Negerai, kad artritikas ir jo namiškiai neteisingai mano, kad sąnarių gydymas yra vien pilulių nurijimas. Toks nusiteikimas yra labai toli nuo tiesos. Mat, tinkama artrito negalės tvarkymą apima būtinai mažiausiai keturi dalykai: mankšta (exercise), užsiėmimas (occupational therapy), aplinkos gerinimas ir ligonio nusiteikimų normavimas.

Tiek gydytojas, tiek namiškiai, tiek pats ligonis turi pabrėžtinai rūpintis visomis keturiomis artrito negalės tvarkymo priemonėmis, jei norima pakenciamų pasekų susilaikyti. Dabartiniai reumatiko toli pažengę sąnarių iškrypimai didžia dalimi yra paseka neteisingo — nemediciniško artrito negalės tvarkymo, vien pilulėmis neva jo gydymo.

Už tai mes visi geriausiai artritikui pasitarnausime, jei minėtomis keturiomis priemonėmis artritikui talkinsime. Žinoma, tai bus daug sunkesnis darbas, negu vien tabletes paėmimas, bet už tai pasekos tokio gydymo bus nepalyginamai geresnės. Už tai būtinai keturiomis priemonėmis mielam artritikui talkinkime ir tos tiesos — vienas niekada nepamirškime ir jų pritaikyme niekada neapsileiskime, nors ir kažin kaip sunku būtų artritikui ketveriopai talkinti.

Dar daugiau — vien energinga, nepaliaujama, mėnesiais, metais besitęsiančia

mankšta, užsiėmimu, darbu mes artritikui net geriau talkinsime negu vien taip mėgiamų vaistų naudojimu.

Tiesiog nuostabių pagerėjimų susilaukia artritikas, jei jis pats (kad ir specialisto — masažisto — fizioterapisto talkinamas) nenuilstamai savo sąnarius mankština ore ar vandenyje. Tokia mankšta, toks užsiėmimas turi tęstis per visą artrito gyvenimą: su pertraukomis per dienų dienas (penkias per savaitę) artritikas turi lavinti — mankštinti savo sąnarius tiek ore, tiek staklėse, tiek vandenyje. Kaip valgis, alsavimas ar natūralių reikalų atlikimas, taip ir sanarių judinimas artritikui turi būti lyginai svarbus.

Artritikas turi keisti savo gyvenimo vagą

Artritikui reikia keisti savo gyvenimą visi kito kryptin: mankštai — užsiėmimui jam turi būti dienų permaži. Tik taip nusiteikęs ir tokį nusiteikimą gyvu kūnu pavertęs — masažu gyvenęs artritikas gali tikėtis nesulaukti visiško suluošimo, kas kai kuriems pasitaiko. Neduok Dieve, nė vienam lietuviui tokio stovio susilaukti. Tada reumatikas yra nei gyvas, nei miręs: tiesiog gyvu lavonu tapęs. Čia ir kuris gydytojas gali kartais neatkreipti dėmesio į tokią žalą, bet specialistas — mankštos žinovas dažnai pastebi tokią žalą daromą artrito kelio sąnariui.

Pačiam artritikui neapsileidžiant, ir mes neatsilikime: visi eikime artritikui talkon dabartinės medicinos pajėgumu: minėtai ketveriopa talka. Žinoma, visų pirma pats pacientas turi mesti apsnūdima: jis turi keistis iš apsnūdimo į ryžtuolį ir ne tik pats leisti į teisingą sau pagalbą, bet ir naudotis namiškių bei artimųjų (įskaitant ir specialistus) jam teikiama geriu. Tokią pagalbą — mankštą — užsiėmimą artritikas gali gauti savo namuose, jei bus tikrų (asmenybės sveikų) žmonių pakankamai.

Namų artritikui pagalba

Pavedus artritikui tvarkymą specialistui, — masažistui (exercise), bei užsiėmimo žinovui (occupational therapist) suteikiamas pacientui neapskaičiuojamas gėris. Tada šeima atsikvepia nuo nuovargio, nes būna pavargus teikdama pagalbą artritikui šalia vaistų: mankštinama ji, vaikščiodama su juo, vandenyje artritikui mankštintis talkindama.

Čia mes gydytojai neturėtume pamiršti ir gėdintis tiesos, jog mes neturime masažisto turimo pajėgumo artritikui pagalbą teikiant. Sakysim, masažistas gali nurodyti artritikui, kaip judinti sąnarius, kartu juos mažiau apsunskiant — mažiau skausmo sukeltiant. Masažistas taip pat geriau parinks artritikui prietaisus apturimus chirurginių reikmenų parduotuvėse.

Dar to negana — mankštos bei užsiėmimo žinovas (physical therapist) teikia neįkainojamą artritikui pagalbą atitinkamą mankštą bei užsiėmimą pritaikydamas. Čia pabrėžtinai mankštos atitinkamumas, nes daugelis žmonių klaidingai galvoja apie mankštinimą. Daugelis

Vaistininkė Elena Karuzienė su vyru inžinieriu klausosi sveikatos patarimų Sodybos pažmonyje.

Nuotr. M. Nagio

Poetas Juozas Palutis deklamuoja savo kūrybą Sodybos pažmonyje.

Nuotr. M. Nagio

jų mano, kad vien sportininkų užsiėmimas yra mankšta.

Blogai pritaikyta mankšta kenkia artritikui

Dažnai galima pastebėti, kad pensininkai, turintieji kelio sąnarių artritą, vyrai ir moterys ristele bėga apie bloką ir tuomi savo negerovę paaštrina. Nenusimaną namiškiai gali net paskatinti pagyvenusį artritiką taip nelaisvinti elgtis. Net kai kuris gydytojas gali kartais neatkreipti dėmesio į tokią žalą, bet specialistas — mankštos žinovas dažnai pastebi tokią žalą daromą artrito kelio sąnariui.

Nepamirština ketveriopa artritikui pagalba

Gydytojas, užsiėmimo — darbo žinovas (occupational therapist), mankštos pritaikytojas (physical therapist) ir šeima gali veikti sutartinai pagerinant artritikui aplinką — labiau džiaugsmingą ją suteikiant. Į aplinką kreipiant didesnę dėmesį, nebūtinai turi būti labai pakeistas ligonio gyvenimo būdas (life style). Mažo dalykėlio pakeitimas gali suteikti toli siekiančio gėrio. Sakysim, konservų dėžutės atidarymą rankiniu prietaisu pakeitus į nebrangų elektrinį, daug palengvinama ligoniui.

Prisipažinkime, kad ligonio sveikata besirūpiną asmenys nedžiaugsmingai imasi darbo su artritikais. Jie žino, kad kitos chroniškos ligos galimos šiaip taip sutramdyti ir kartais net pagydyti, o tokio dalyko nepasitaiko su artritu: jis pasilieka su pacientu.

Liga chroniškai besitęsianti tas artritas yra. Už tai namiškių pagalba artritikui yra svarbus dalykas. Žinoma, svarbu, kad namiškiai būtų užauginti žmoniškais asmenimis (turėtų sveiką asmenybę), nes kitaip artritikas nieko gero negali tikėtis iš namiškių. Taip ir išėina, kad mes visi turime rūpintis teisingu asmenybe žmoniškų žmonių prieraugli, nes mums kiekvienam gali būti namiškių (ir aplinkos) pagalba būtinai reikalinga.

Specialisto psichologo — psichiatro pagalba artritikui

Specialisto asmenybės (jo jausmų — nusiteikimų — emocijų) tvarka yra labai svarbi pacientui — artritikui pagal-

bą teikiant. Tokiam ligoniui geros kokybės patarimas yra labai vertingas. Bet tas toks

TĖVUI LENINO ORDINAS, SŪNUS SPRUNKA Į LAISVĘ

Spalio 3 d. į Ameriką iš Švedijos atvyksta ką tik iš Sovietijos pasprukęs žymus okupuotos Švedijos komunistų partijos ir vyriausybės pareigūnas Valdo Randpere. Tai jaunas vyras, gimęs 1958 metais Taline, kurio tėvas Heino Randpere, prekybos laivyno inžinierius, už nuopelnus „komunizmo statybai“ buvo apdovanotas Lenino ordinu.

Valdo Randpere 1982 cum laude teisės mokslus baigė Tartu universitete, lygiagrečiai studijuodamas muziką, ir greitai ėmė kilti į komunistų partijos ir vyriausybės viršūnes. Dar nebaigęs universiteto, dėl savo gabumų ir tėvo ordinu, buvo paskirta vad. „teisingumo ministerio“ Erki Silvent asistento pavaduotoju, išrenkamas į Estijos komсомолецų centro komitetą ir paskiriamas kultūros ir propagandos departamento instruktoriumi. Baigęs universitetą tuoj pat įstoja į maskvinę Sovietų Sąjungos komunistų partiją.

Tokiais komunistinės ideologijos šarvais apaugotas ir gausiomis partijos privilegijomis apdovanotas komunistas turėtų būti pilnai atsparus „supuvusių Vakarų“ ideologinėms įtakoms. Taip galvojo Maskva, ir gan lengvai išleido jį kartu su žmona Leila turistinėn kelionėn į Suomiją. Tik įkaitu paėmė trylikos mėnesių dukrelę Kaisą.

Grupė Helsinkin atvyko rugpjūčio 2 d. Grupėn įjungti menininkai turėjo koncertuoti Kotka mieste, apie 80 km nuo Helsinkio. Abu Randperes yra muzikai: Valdo — dainininkas ir kompozitorius, Estų valstybinės filharmonijos narys, o žmona Leila — labai populiari dainininkė, Talino filharmonijos orkestro narė.

Randperes, kaip pilnai patikimi komunistai, Suomijoje turėjo judėjimo laisvę. Pasiūdoma tuo, rugpjūčio 6 pateko į švedų laivą ir pasiekė Stockholmą. Po intensyvių apklausinėjimų, Švedijos

patarimas artritikui nevisada pasiekiamas. Mat, nors yra gerai savo srityje išspecializavusių psichiatrų, psichologų ir visuomenės darbuotojų (social workers) deja, labai nedaug — tik saujalė jų yra nuo mažens sava asmenybe tikrais žmonėmis tapę. Todėl tokie neskiria pakankamai laiko artritikui, o kartais tokiems ir kantrybės nepakanka.

Šiame krašte yra tik keletas liginčių — centrų, kuriuose teikiami patarimai (counseling) artritikams. Bet tokia pagalba yra tik lašas jūroje, palyginus, kiek tų artritikų čia yra.

Vienok turi kas nors nuteikti artritiką ir padėti jam „gyventi su artritu“. Nė vienas gydytojas vienas pats toki darbo negali atlikti. Apšviętieji ir sužmoniškęjieji šeimos nariai, gydytojo talkinami, gali tą spragą vykusiai užpildyti.

Išvada. Keisti gyvenimo vagą geresne mes kiekvienam privalom. Mums reikia šviestis ir žmoniškti artimui, ypač artritikui sunkiai, bet būtinai reikiamai talkai ruoštis. Todėl liaukimės vien dovany gavimu, vien kavutėmis, vaisėmis bei vien visokiais išgėrimais besirūpinę. Pats laikas mums keistis į tikrai žmoniškų — į Evangelijoje minimus samaritetiškus asmenis. Geriausias sėkmės kiekvienam taip svarbioje net svarbiausioje veikloje žmogui čia ant žemės gyvenant.

Pasiskaityti. Geriatrics, September 1984.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuiničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kansadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisitaikomos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima liginčius pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima liginčius pagal susitarimą

DR. TUMASO OFISĄ PERĖMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Prima ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRIŠTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą. pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRIŠTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Dr. Juozo Meškauskio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
SPECIALYBĖ CHIRURGIJA
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. ALGIRODAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road
Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą.
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencijos ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering“ Tel. 242-3846

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5345

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

SAVIGARBOS STOKA

„Kodėl mes prieš tokius paprastus, demokratiškai išrinktus vietinės savivaldes tarnautojus lankstomės, jiems įeinant atsiestoje, išlydime su tautiniais rūbais uniformuota garbės palyda, lyg kokius kunigaikščius ar prezidentus? Kam reikalingas šitoks baudžiaminkis nuolankumas? Su Lietuvos laisvinimu tai neturi nieko bendra. Tokie „aukštieji svečiai“ reikalingi tik kaip priedanga pateisinanti garbės prezidentams ir suteikianti progos pasireikšti prieš tūkstantinę minia tiems mūsų tautiečiams, kuriems tokios garbės labai reikia. Tačiau iševija remiasi ne tais visuomenės vadais, kurie ieško garbės ir pripažinimo, o idealistais, dirbančiais iš pareigos. Todėl nieko neprasime, iš savo kultūrinio gyvenimo šventyklų išvargdami garbės ant scenos ieškančius vertelgas“.

Šitaip rašinyje „Garbė ir garbėtroškos“ (Akiračiai, nr. 7, 1984) rašo prof. dr. Z.V. Rekašius. Parašyta tiksliai, teisingai, aiškiai. Komentuoti netenka, gal tik šias mintis prisiminti šiomet, kai 1984 metais JAV-bėse yra rinkiminiai. Žinokime kada, kur, ką ir kaip gerbti.

Bet yra daugybė sričių, kuriuose mes negerbiame savęs ir stokojame savigarbos. Šiuo atveju sustosime prie mūsų pačių vardų ir pavardžių.

Lietuvių kalbos žodynai nusako, kad pavardė tai yra iš tėvų paveldėtas asmens pavadinimas. Tai didelis turtas, kurį turi tik žmonės, ir tai pirmoje eilėje kultūringi. Todėl ir nereikėtų kūdikio pavadinti bereikšmiu, beprasmišku ar negražiu vardu. Paprastai mūsųose yra įsigyvenusi tradicija, kad tėvai parenka savo vaikui krikščionišką ir tautinį (lietuvišką) vardą.

Bet buvo laikas, kai žmonės turėjo tik vieną vardą ir jo tada pakakdavo. Seniausieji lietuvių vardai, minimi istorijos kronikose, yra tokie, kaip Bytautas, Girtautas, Girzadas, Vytautas, Skirmantas, Marigaila, Jaunius, Lygeikis ir daugybė kitų. Tai buvo dažniausiai kilmingieji asmenys.

1387 — 1416 m., priimant lietuviams bei žemaičiams krikštą, buvo duodami ir krikščioniški vardai. XVI — XVII a. lietuvių pavardės intensyviai formuojasi, įsigali metrikacija, padidėja žmonių, o tuo pačiu ir pavardžių skaičius. Iškyta būtinas reikalas turėti ir vardą, ir pavardę, o kartais pridėti ir tėvo vardą. Moterų pavardės kiek vėliau nusistovėjo — ilgesni laiką jos buvo krikštavardžiais rašomos.

desnio reikalo, imdami pilietybės dokumentus, užsirašė nelietuviškais vardais bei pavardėmis. Čia reikia pagirti tuos asmenis, kurie ta proga kiek pakeitė savo pavardes, numesdami nuo jų slaviskas galūnes bei uodegas. Nereikia peikti ir tų, kurie turėdami nelietuviškas pavardes, jas pakeitė lietuviškoms. Bet negiriami tie, kurie priėmė grynai angliškas, vokiškas ar kt. pavardes.

Tenka sustoti prie lietuvių moterų pavardžių. Jos paprastai sudaromos iš vyriškų pavardžių, prie jų galūnių — as, -a, pridodant priesagą -aitė: Šernas — Šernaitė, Urba — Urbaitė; vietoje vyriškų pavardžių galūnių -is, -ys, -ė, -ia kamieno pridodama priesaga -ytė, pvz. Digris — Digrytė, Gaidys — Gaidytė, Gulbė — Gulbytė, Rauduvė — Rauduvytė, Gaulia — Gaulytė ir pan.

Vietoje vyriškų pavardžių galūnių -us pridodama priesaga -ūtė: Monkus — Monkutė, Stočkus — Stočkutė. Jei vyr. pavardė baigiasi galūne -is, pridodama galūnė -iūtė: Gričius — Gričiūtė, Marius — Mariūtė, Zujus — Zujūtė, Moliejus — Moliejūtė.

Ištekėjusių moterų pavardės sudaromos iš vyriškųjų: atmetamos jų galūnės ir pridamos priesagos -ienė arba -uvienė: Šukys — Šukienė, Pauza — Pauzienė, Jasiukevičius — Jasiukevičienė. Prie dviskiemenių pavardžių, kurios baigiasi -us, dedamos galūnės -uvienė ar -ienė: Šapkus — Šapkuviene, Jurkus — Jurkuviene, Grinius — Griniuviene, Girmius — Girmiuvienė, Tačiau kai kuriose Lietuvos dalyse buvo rašoma ir vadinama: Šapkienė, Jurkienė, Griniene, Girmiėnė ir pan.

Šitais ar panašiais dėsniais vadovaudamosios lietuvių moterys turėtų rašyti savo pavardes bent jau lietuviškame gyvenime, draugijose, spaudoje. Pridėkime dar, kad lietuvių tiek vyrų, tiek moterų pavardės yra linksnuojamos. Mūsų kalba labai turtinga savo formomis, šiuo metu dar turi 7 linksnus (senovėje turėjo daugiau). Taigi reikia šiuo turtu — linksnivimu naudotis, o nesiekti tas neturtingas ir nesenas kalbas, kurios linksnų neturi.

Tačiau nemažas skaičius mūsų moterų kažkodėl nenori pasinaudoti savo teisėmis ir save vadina vyriškomis pavardėmis, matyt, sekdamos neturtingas, šiuo požiūriu svetimas kalbas. Tuo būdu Jono Šapkaus žmona yra taip pat „Šapkus“ (ne Šapkuviene), Selioko — „Seliokas“ (ne Seliokiene) ir pan. Neįsigilinę į šį reikalą skaitytojai galėtų atrodyti, kad tai yra ne vyro ir žmonos, bet dviejų vyrų šeima...

Pavardžių rašyboje svetimųjų raštuose kiek nepatogumų sudaro kai kurių lietuviškų raidžių — Č, Š, Ū, Ž ir kt. ženklai. Anglų kalba ir jų raidynai tokių ženklų neturi ir jų nededa, nors, sakysime, vokiečiai, rašydami svetimas pavardes, jas dažniausiai respektuoja. Bet negi išmokysi, sakysime, amerikiečiai ar australus lietuviškai rašyti: tegu jie rašo, kaip jiems išeina, bet mes patys gerbkime save, savo vardus, pavardes — tai didelis mūsų tautos turtas, iš tėvų paveldėtas palikimas. Jo neniekinkime ir perduokime ateinančioms kartoms. Jei mes savęs ir savo pavardžių negerbime, negerbs ir svetimieji — šauks, kaip jiems atrodys geriau, kaitalios, kaip neretai būna šunų vardai keičiami. b. šv.

ANGLIJA GRUMIASI STREIKŲ KAMUOJAMA

Dar nesibaigę angliakasių streikas, prie jų prisijungė uostų darbininkai

BR. AUŠROTAS

Sprausminio lėktuvo amžiuje gyvenantiems žemės plane labai sumažėjo. Vienos ruggpjūčio dienos vakare 21:05 val. milžinišku sprausminiu B-747 pakilę iš Miami aerouosto jau sekancios dienos ryte 10:05 val., vos po aštuonerių valandų skridimo, vėl paliečiame žemę Heathrow milžiniškame aerodrome, vakarus nuo didmiečio centro. Greit atlikę pasų kontrolės ir muitinės formalumus, i mūsų lagaminus net nesiekė pasišūrti, buvome sutikti mūsų seno prieteliaus, kurio nematėme jau aštuoneta metų...

Neskubėdami pervaziavome miesto centrą ir po valandos jau pasiekėme mūsų bičiulio vaisingus namus. Nors akis į akį nesusidūrėme aštuonerius metus, bet kai akys ir vėl susitiko, rodos tik vakar būtume atsiskyrę... Na, suprantama, bičiulio sidabru pagražinti anksčiau buvusių juodbruviau plaukai įsakmiai kalbėjo, kad nei jam nei man laiko tėkmė nebuvo sustojusi. Čia nenoriu pasakotis apie mūsų asmeniškų santykius, bet parašyti, kokiomis nuotakomis gyvena Anglijos gyvenimo š. m. ruggpjūčio paskutinėmis dienomis.

Nesibaigiantis streikas

Jau pusmetis laiko Anglijos angliakasiai streikuoja,

nesutikdami su savo vyriausybės nutarimu uždaryti kai kurias neproduktingas kasyklas. Šis angliakasių streikas jau š. m. vasaros pradžioje buvo paremtas kai kurių uostuose dirbančių laivų iškrovėjų atsakymu iškrauti atplaukiančius į Angliją su gendanciomis prekėmis — daržovėmis ir vaisiais — laivus. Per Dover'io uostą vyksta stambiausias šių prekių apsimainymas tarp Anglijos ir kontinento. Kai atvežusieji į Dover'į sunkvežimiu vairuotojai su savo gėrybėmis pagrąsino sugriauti Dover'io uosto įrengimus, jeigu prekės nebus pakrautos i laivus, tada laivų krovėjai kapituliavo. Po Dover'io ir kiti uostų laivus aptarnaujantieji krovėjai grįžo į darbus. Ir palengva gyvenimas Anglijos uostuose sugrįžo į normalias vėžes.

Suprantama, kad normalus gyvenimas, kur visi sotis ir patenkinti, nepatinka angliakasių streiko organizatoriams, o ypač jų vadui Artha Scargill. Sakoma, kad nenusileisti vyriausybės pastangoms, sutikti su valdžios planu uždaryti neproduktingas kasyklas, skatina KP vadovybę. Pastaroji vis ieško priitariančių, kad angliakasių streikas nesibaigtų, bet kad

nedirbančių streikuotojų skaičius vis didėtų.

Anglys iš Lenkijos

Ruggpjūčio 24 d. į anglių iškrovimo uostą Hunstanton, esantį Skotijoje, atplaukė anglimis pakrautas „OSTIA“ laivas iš Lenkijos. Tos anglys buvo skiriamos Ravenscraig plieno liejyklų centrui. Mat, šiuo metu streikuojantieji Yorkshire, Scotland, South Wales ir Durham angliakasiai nepatinka pakankamai angli, apie 22,500 t. dieniai, kad sėkmingai veiktų Ravenscraig plieno liejyklos. Šiuo metu nestrėikuoja tik Nottingham angliū kasyklas. Vienok jų iškasamų anglių nepakanka Anglijos plieno pramonei aprūpinti. Teko iškoti lenkiškos anglies iš Silezijos.

Tačiau, komunistų skatinami angliakasiai pageldauti, kad jų organizuojamo ir palaikomo streiko pasekoje įvyktų ūkinis chaosas Anglijoje. Tada gal pavyktų nuversti konservatorių vyriausybę, o jeigu ir nenuverstų vyriausybę, bet žymiai pakeltų infliaciją, pakeltų prekių kainas, reikalautų kelti atlyginimus. Ir vėl galėtų pasidėti streikai kitose pramonės šakose.

Kaip iš senenos istorijos žinoma, angliakasių streikų

pasekoje rinkimus pralaimėjo 1970 m. buvusios konservatorių min. pirmininko E. Heath vyriausybė. Tais metais Anglijoje žiemos metu anglys buvo taip nepaprastai taupomos, kad vyriausybės tarnautojai eidavo į darbą tik tris dienas savaitėje. Ar ir šiais metais angliakasių streikų organizatoriams pavyks priversti vyriausybę paklusti jų valiai?

Nauji streikuojantys

Ryšiū su mano anksčiau minėto anglimis pakrauto iš Lenkijos „OSTIA“ laivo atvykimu ir pradėjus anglis iškrauti Ravenscraig plieno liejyklų kranų mašinistams, streikuojantieji angliakasiai pamatė grėsmę, kad jų streikas gali sužlugti, jeigu kitų pramonės šakų dirbantieji atsisakys juos paremti.

Atsirado nauja priežastis skatinti laivų iškrovėjus, kad pastarieji vėl pradėtų streikuoti, jeigu „OSTIA“ laivo anglis iškraus plieno liejyklų dirbantieji.

TIK 100 ŽMONIŲ TAUTA

1971 m. gyventojų surašymo duomenimis, dabar Latvijoje gyvena mažiau kaip šimtas lyvių, kurių protėviai XI-XII a. buvo įsikūrę Rygos įlankos ir Gaujos upės pakrantėse, taigi Dauguvos žemumose. Visa dabartinė Latvijos bei Estijos teritorija anksčiau buvo vadinama Livonija. Kažkada didelės tautos istorija atspindini senuosiuose rašytiniuose šaltiniuose. Lyviai vertėsi žemdirbyste ir gyvulininkyste, žvejyba ir bitininkyste, prekyavo su Skandinavija, Gotlandų sala ir rusų miestais. Jiems teko pirmieji kryžiuočių smūgiai, kai jų pulkai pasuko į Pabaltijį. Krūvini karai, XIII a., maro epidemijos išnaikino daug lyvių, be to, jie greitai asimiliavosi su kaimyninėmis tautomis.

R. Reagano nominacija

Dabar lyviai — „paskutinieji mohikantai“ — gyvena Latvijos miestuose ir žvejų kaimeliuose. Jie kolchozininkai, mokytojai, darbininkai, tarnautojai. Kai kurie dar moka protėvių kalbą, prisimena papročius, šokus, dainas ir sakmes. Savo kilme jie ne aischiai, o artimi estams.

Konservatorių leidžiamas „Daily Telegraph“ 8/25 savo pirmajame, 5-tame ir 10-me psl. plačiai rašė apie prezidento kalbą, kurioje „R. Reagan prašęs rinkėjus, kad pastarieji jam dar suteiktų 4-tą metų pabūti Baltuosiuose rūmuose, kad jis galėtų užbaigti prieš 4-rius metus pradėtąjį krašto atstatymo darbą“.

Ir vos tik nominuotas II-

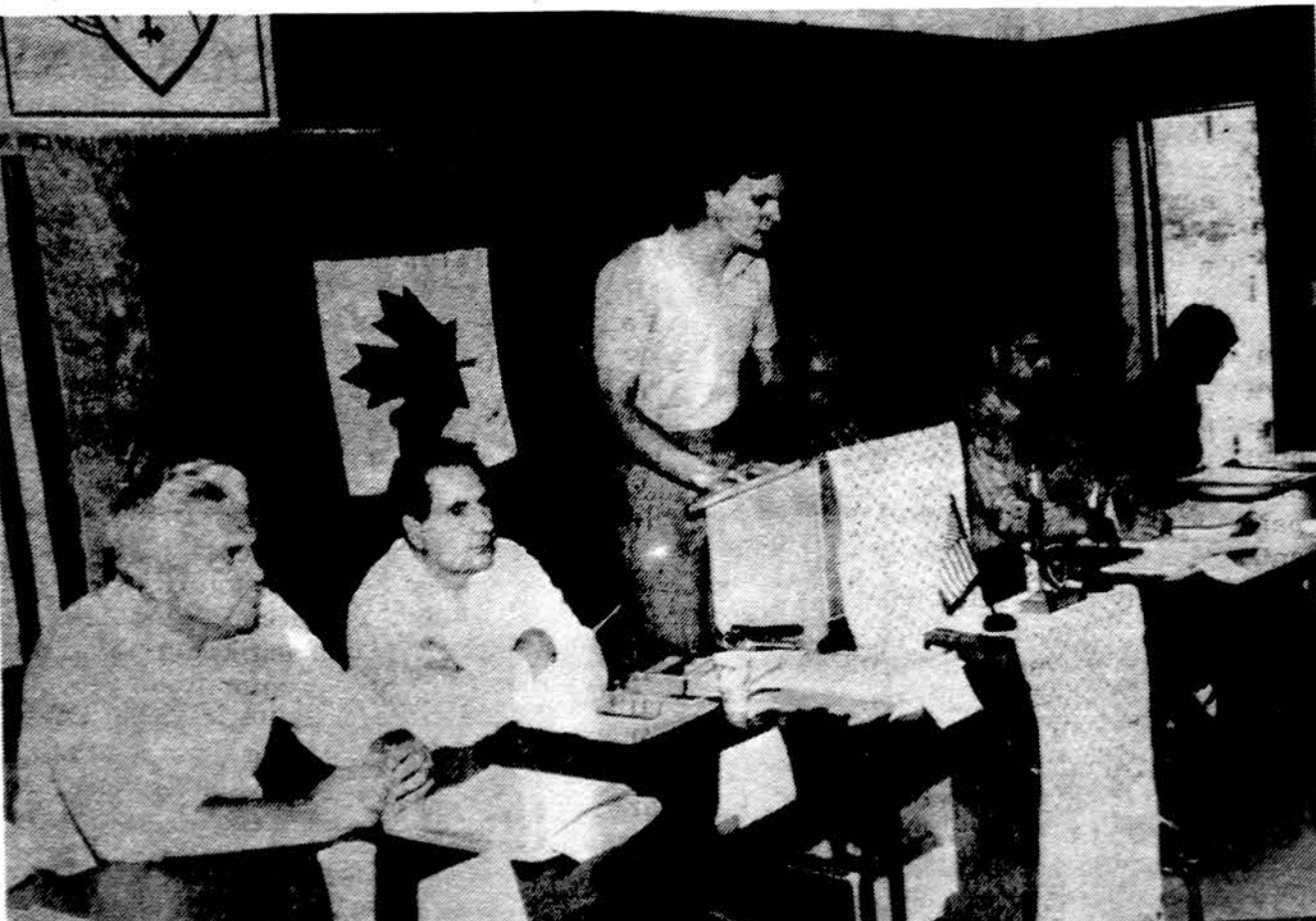
jam terminui būti perrinktu prezidentu, R. Reagan jau kitą rytą išskubėjo į Čikagą, kur jis kalbėjo Karo veteranų suvažiavime. Šioje kalboje R. Reagan pabrėžė, kad jis ves savo rinkiminę kampaniją, primindamas klausytojams apie jo vadovaujamos vyriausybės laimėjimus. Jis pažadėjo, kad Amerikoje kiekvienas gyventojas turės galimybę siekti, kad įgyvendintų „amerikinę svajonę“, atseit, kad „praturtėtų“, rašė dienraštis.

Realistiškai parašytame veidamajame tas pat dienraštis „Daily Telegraph“ pabrėžė, kad prezidentas, remdamasis Respublikonų partijos paruoštu dokumentu, turės progą tramdyti Senato ir Kongreso mokesčių kelėjų pastangas, prilaikydamas tas jėgas, lyg gerai pažabotą žirgą. Mat ne tik prezidentas, bet ir jo plačioji visuomenė nenori naujos mokesčių naštos, rašė dienraštis.

Juočas Kukailis

Dabar lyviai — „paskutinieji mohikantai“ — gyvena Latvijos miestuose ir žvejų kaimeliuose. Jie kolchozininkai, mokytojai, darbininkai, tarnautojai. Kai kurie dar moka protėvių kalbą, prisimena papročius, šokus, dainas ir sakmes. Savo kilme jie ne aischiai, o artimi estams. Juočas Kukailis

Vienas iš gražiausių jausmų yra pasitenkinimas, kurį mes jaučiame, kai augame savo siela, kai progresuojame, žengiamo į priekį ir kylame. Kas tokio jausmo neturi, tas nežino, kas yra laimė. E. Hello

Lietuvių Bendruomenės pareigūnų pasitarimas Dainavoje rugsėjo 22—23 d. Prezidiume iš kairės: dr. T. Remeikis, pirm. V. Kamantas, paskaitininkas V. Nakas iš Washingtono, G. Grūšas, Algis Pacevičius. Nuotr. Jono Urbano

LIETUVIAI, ŽUVE GULAGO SALYNE

L. KERULIS

- Jukno Edvardas, kalintas, išvežtas, mirė Iruktales srityje, Taišeto raj., kapas Taišeto kapinėse pašventintas 1956.VII.2.
Jurevičienė Matilda, 85 m., ūkin., Joskaudų k., Palangos vls., Kretingos aps., išv. 1948 m., Sibire mirė, ūkis sunaikintas.
Jurevičius Pranas, ūkin., Joskaudų k., Palangos vls., Kretingos aps., išv. 1948 m., Sibire mirė.
Jurgelytė Aušrelė, 6 m., Sibire mirė 1950.III.1.
Jurgelionis Antanas, 25 m., ūkin., Drapalių k., Seirijų vls., Alytaus aps., išv. 1945.VIII, Sibire mirė.
Jurkus Fortunatas, g. 1893 m., ūkin., Kaukolikų k., Skuodo vls., Kretingos aps., 1946 m. suimtas, kalintas, nuteistas 10 m., išvežtas, tardant kankintais ir sužalotas, apako, paralyžuotas, 1950 m. mirė Archangelsko kalėjime.
Jurkus Klemensas, g. 1893 m., kunigas, buvęs Ukmergės aps. Veprių par. klebonas, 1947 m. Palangos vls., Kretingos aps., suimtas, kalintas, nuteistas 10 m., mirė apie 1950 m. Ščerbakovo kal., Sov. Rusijoje.
Jurskis Algirdas Florijonas, g. 1915 m., dipl. ekonomistas, VU ekon. mokslų fak. prodekanas ir ėjos dekanas par., 1946 m. suimtas, Sibire mirė 1953.IX.4.
Jusius, Sibire mirė 1978 m.

- Juškevičius Antanas, nepilnametis, Kaunas-Viljampolė, suimtas, kalintas, nut. 25 m., išv. i Tolimuosius rytus, Magadano sritį, Elgėno konc. stov., 1950.IX.8 pabėgo, už 3 km pagautas, kankintais, sulaužyti kojų ir rankų kaulai ir gal. virš. kpt. Dubovo nušautas.
Kalinauskas Antanas, g. 1957 m., 1975 m. paimtas i rusų kariuomenę, 1976.VIII.10 Gulbino m. apsiptylęs benzinu susidiegino susukęs: „Žiūrėkite kaip dega lietuvis patriotas! Už Lietuvą, už laisvę, už Dievą! O jums netarnausi!“ Mirė sekancia diena. Po ilgų pastangų palaikai palaidoti Vilkauskijoje.
Kalvaitis Jonas, g. 1884 m., kunigas, Tauragės aps., Skydvilės vls., Upynos par. klebonas, 1949.VIII.15 suimtas, išv. i Komi ASSR ir ten mirė 1951.II.5.
Kamandulis Martynas, 78 m. ir žmona — Ursulė, 78 m., abu ūkin., Bukauciškes k., Daugu vls., Alytaus aps., abu Sibire mirė 1946.II.
Karauskaitė Milda, 3 dienų amž., 1946 m. su tėvais išvežta ir pakeliui i Sibirą mirė.
Karlionienė Ona, apie 55 m. ir duklė Birutė, Radviliškis, Šiaulių aps., — abi Sibire mirė.
Karsvinas Leonas, g. 1882 m., istorikas, filosofas, prof., 1947 m. Vilniuje suimtas, išv. i Komi ASSR, Abez konc. stov. 4, ten mirė 1952.VIII.19.
Kašubienė-Kriškščiūnaitė Ona, g. 1881 m., ūkin., Dvylikių k., Marijampolės aps., išv. 1948 m., Sibire mirė.
Katinas Juozas, g. 1916 m., buv. šaulys, 1945 m. suimtas, išv. i Komi ASSR, Vorkutos konc. stov. ir ten nukankintas.
Kaunas, Sibire mirė 1955.XII pabaigoje, palaidotas 1956.I.1.
Kaunas Jurgis, g. 1877 m., ūkin., Balseiškių k., Sintautų vls., Šakių aps., išv. 1946 m., mirė badu

- 1947 m. Čeliabinske, Uralo kalnuose.
Kaunas Simanas, g. 1905 m., inž. — melioratorius, Telsių aps., Alsėdžių m. 1947 m. suimtas, mirė 1952 m. už Uralo kalnų: žmona — Ona, išv. kitu laiku, mirė vėžiu 1953.IX.25 už Uralo kalnų.
Kauza Vincas, g. 1896 m., gydytojas, Vilniaus univ. politikos vedėjas, išvežtas ir Sibire mirė apie 1951 m.
Kavoliukas Jonas, 70 m., žmona — Monika, 65 m., abu ūkin. išvežti i Sibire mirė.
Kazlauskaitė, išvežta i Komi ASSR, Intos konc. stov. ir ten mirusi džiova.
Kemešis Fabijonas, g. 1879 m., kunigas, ekonomistas, redaktorius, ŽŪA Dotnuvoje prof., 1947-48 m. rusų išv. i Sibirą, mirė 1954.I.21 Marijinske, Krasnojarsko krašte.
Kemežienė-Kuklieriūtė Magdalena, ūkin., Pagaršvio k., Pabaliskių paštas, Prienu raj., išv. 1948 m., Sibire mirė 1950.II.10.
Keperša Mykolas, buv. JAV pilietis, ok. Lietuvoje suimtas, išv. i Komi ASSR, Vorkutos konc. stov. ir ten žuvo.
Kiaulėnas, ūkin. jauniausias sūnus, Naniškų k., Pandėlio vls., Rokiškio aps., su šeima 1948 m. išvežtas, darbo metu Sibire žuvo.
Kybartas Šarūnas, pokario laisvės kovotojas 1949 m. suimtas, kalintas, nuteistas 25 m., išvežtas mirė 1973.VII Permės konc. stov.
Kibirkštis Tomas, 2 m., Kabelių I k., Marcin konių vls., Alytaus aps., 1946 m. išv. su motina i kt. šeimos nariais, Sibire mirė.
Kiriėlienė Emilija, (kun. Fabijono, g. 1912 m. motina), ūkin., Čipėnų k., Vabalninko vls., Birž aps., Sibire mirė 1955 m.
Kirlys, iš Rokiškio aps., Sibire mirė.
(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOS

Union Pier, Mich.

DR. J. VALANTIEJAUS PAGERBIMAS

Union Pier ir apylinkės — Harbour Country policijos, ugniagesių ir pirmosios pagalbos vadovybės pareigūnų rengiama Union Pier Lietuvių dr. Jono garbės nario dr. Jono Valantiejaus pagerbimo vakarienė, kaip amerikiečiai vadina „roasting“, už jo ilgametę tarnybą apskrities daktaro — egzaminatoriaus pareigose ir profesinį pasižymėjimą, bus š.m. spalio 19 d., penktadienį, 6 val. vak. Hellenic kultūrinio centro didžiojoje salėje, kuri yra netoli New Buffalo į rytus nuo US 12 kelio prie 94 greitkelio.

Visas šios dr. J. Valantiejaus rengiamos vakarienes pelnas skiriamas labdarystės reikams — ligoninės išlaikymui Haiti paremti, prie kurios įsteigimo yra daug dr. J. Valantiejaus prisidėjęs.

Kviečiami šioje dr. J. Valantiejaus pagerbimo vakarieneje Union Pier Lietuvių dr. Jono nariai, vietos bei apylinkėje gyvenantieji lietuviai gausiai dalyvauti ir savo dalyvavimu didžios pagarbos užsitaravusį savo tautietį pagerbti.

Dėl kvietimų prašoma skambinti šios vakarienes organizacinio komiteto pareigūnei R. Albrechtienai, tel. 469-3492.

Jei turtas netarnauja, jis tampa valdovu, ir tada nebe žmogus jį valdo, o turtas jį. Tada žmogus nebėra pajėgus būti keleiviu, nei Dievo liudytoju: jis sustoja prie viliojančių aruodų su apsunksia širdimi ir nejučiomis ją čia praranda.

Pr. Gaidamavičius

tas, kronininkas, poetas, rašytojas, žymus tautosakos rinkėjas: „Isz Joniszks. Galima patęmyti, kad dainos szios gadyndis dainiu pradeda būti dainuojamos tarp musu žmonių. Sztai apigardėje to mėtelio dainuoja jau Eglės, „Jonas ir Oniutė“ priskyre ipatizską gaidą“... Perskaičius tas eilutes, net širdį apasaldė — pasakiau joniškietiskai (Apsaldė arbata, Jnšk. — Liet. kalbos žodynas). Ta Eglė tai Liudmila Malinauskaitė-Sliupienė. Ir mes, tie jaunieji tautosakininkai, atlaidų lankytojai, ne vieną dainą užrašėme Eglės sukurtą, su joniškietų „priskirta ypatinga gaida“.

Skaiciau „Ausroje“ apie mūsų tėviškę, parašyta laikraščio bendradarbio Vaistinio. Tai slapyvardis Adomo Sketerio, mano mylimiausios mokytojos Sketerytės tėvo. Jos raginami mes keliaudavome per kaimus tautosaką rinkdami. Ir vėl atsivėrė jūra prisiminimų, išgyvenimų.

Adomas Sketerys šio rašinio gale rašo apie vestuves, kur išgirdo jaunimą dainuojant apie laisvę, kai cėsorius išvadavo nuo ponų: „Dabar mes pjaunam lankoj šienelį, baltąjį dobilėlį. Mes sau valiojam, mes sau dainuojam. Nestovi prie mūsų dar stipinėlis, nepliaukšti tįjūnas su botagėliu“...

Vėl gausybė mūsų tėviškėje „stipinėlių — ruselių“, vėl pliaukšti botagai tįjūnai ne-labiejai... vėl geležinė uždanga atskyrė mus nuo gimtosios sodybos. Nelaisvėje ten gyven-dami pjauna lankoje šienelį, baltąjį dobilėlį.

Spalio 7 d. joniškietiai minės Angelų Sargų atlaidų dieną. 11:15 v.r. Jėzuitų koplyčioje bus laikomos šv. Mišios už žuvusius ir mirusius joniškietius. Po to visi susirinks pabendrauti į Dainos resto-raną.

Šventajam Tėvui Jonui Pauliui II dr. Gerald P. Murphy, Amerikos prieš vėžį kovos draugijos pirmininkas, įteikia žymenį po audiencijos Vatikane.

ŽIEMA

Labai gražus ankstyvasai Lietuvos ruduo, kai dar nedrėksta ir nežvarbu. Kai tavarariai jau savo galvelės pakloja, jau savo sėkleles atiduoda, bet ligi bulbakasio tebesti dar toli šaukia. Nuovallėliai ir antvalnėliai tebežaliuoja tankia ir aukšta žole. Ezios tebelaukia gauruotos da neleidžiamų į tą lauką galvijų ir avių, o arkliai tebe-

sitenkina pievomis. Žmonėms nebe kas bėra im-ti nuo laukų. Bet paukščiams ir gyvuliams, rodos, visai žie-mai bus gana to, kas liko. Tai ir tebesti gyvybė. Visais pa-saliais tebečirškia, čypia, tiri-liuoja, griežia, mikena, dejuo-ja, ūkia — per kiauras dienas ir naktis, kad net nuovargi nuo jaunų akių baido ir migti neveikiai teprileidžia.

Vaižgantas (iš „Karo tremtiniams“)

Dėkojame mūsų penkerių metų viešnagė Čikagoje palengvinusiems. Dėkojame mūsų tėvą Antaną Saulaitį, lankiusiems.

Algis ir Marija Stankus-Saulaičiai Oakville, CT

AUŠRA VI

(1981 m. vasaris - 1982 m. kovas)

Šeštasis Lietuvos pagrindyje leidžiamo žurnalo „AUŠROS“ rinkinys apima 26, 27, 28, 29 ir 30 numerius, pasirodžiusius su 1981 m. vasario - 1982 m. kovo datomis. Čia rasime aprašytą patį brutaliausią rusiškojo kolonializmo politiką, kultūrinę sprespaudą, ekonominis išnaudojimas, dvasinis teroras vykdomi su gražiais, bet su tikrove nieko bendro neturintiais sūkiiais ir teorijomis. 236 psl. Redagavo Jonas Dainauskas. Išleido Akademines Skautijos leidykla Čikagoje 1984. Kaina su persiuntimu 7 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

PETRAS KARUŽA

Šią knygą redagavo Antanas VAICULAITIS ir Bernardas BRAZDIONIS. Joje sutalpinta poeto Petro Karužos „Giesmės apie daiktus ir žmones“, prozos raštai, jo biografija, aprašymai, recenzijos, kritika, daug nuotraukų iš Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazijos ir veiklos, nekrologai ir atsiminimai. Šis įdomus ir vertingas literatūros leidinys didelio formato, estetiškai atspausdintas „Draugo“ spaustuvelyje, 408 psl., kieti viršeliai. Išleido Kazys Karuža, 1984 m. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Užsakymus siųsti: „DRAUGAS“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED VYRAI

WANTED, AUTO BODY MAN Top pay for exper'd man. Must do frame work. Own tools. Good ben., clean N.W. shop.

MAYER'S AUTO BODY Tel. 545-5408

VYRAI IR MOTERYS

LIVE-IN COUPLE OR SINGLE

MALE

North Shore Area, Must Speak English.

References Req'd, Must Drive.

Call Bill Kelly For Details 930-1213

IESKODARBO

Moteris gali prižiūrėti vieną ar du mažus vaikus. Kreiptis telefonu — 776-1678

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama maisto krautuvė su pilnu inventoriu. Gerai veikiantis biznis puikioj vietoj. Kreiptis į savininką nuo 8 v. r. iki 7 v. v. (angliškai) tel. 581-6120.

IESKOPIRKTI

Reikalinga vartota ligoninės lova, važiuojama kėdė, tualetu kėdė ir liftas iškelti ligonį iš lovos Pasūlymus skambinti tel. 925-2009.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654 3208 1/2 W. 95th Street

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

VALOME

KILIMUS IR BALDUS Plašiamame ir vaškuojame visų rūšių grindis

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkaustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Primaame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

FASHION CARPETS

KILIMAI

LIETUVIŲ PREKYBA

3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

SMALL STORE AVAILABLE

NOW

2437 West 69th Street

STEADMAN REALTY CO.

Tel. 476-2922

ISNUOM. naujai atremontuotas 6-ųjų kamb. butas Brighton Parke, Skambint po 8 val. vak. tel. 523-5291.

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 8 butų namą apylinkėje 61-os ir Kozdie. Gerame stovy. Geros pajamos. Nori skubiai parduoti. Skambinkit po 5 val. vak. 434-2406.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kozdie — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

ISIGYKITE DABAR

RAKTAS I SENAJI

TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Pirmoji dalis

Šioje knygoje rašoma apie Sando-rą ir Mesiją. Joje supažindina skai-tytoją su Sinejaus Sandoma-likiminiu Išejimo įvykiu iš Egipto ir Mesiju-Dievo karalystės pradžia istorijo-je. 518 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygą ser-ja 22. Kaina su persiuntimu 11 dol. Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

RAKTAS I SENAJI

TESTAMENTA

Antanas Rubšys

Antroji dalis

Tai pranašai ir Karaliai. Nagrinėja du veiksmus Sandomos bendrijos nuo Izraelio monarchijos sukilimo X amž. iki tremties Babilonijoje VI amž. prieš Kristų. 530 psl., kieti viršeliai. Išleido "Krikščionis Gyvenime". Knygų serija Nr. 23. Kaina su persiuntimu 11 dol.

LIETUVOS KATALIKŲ

BAŽNYČIOS KRONIKA

VI tomas. Pagrindžio leidinys

Sis tomas paskirtas Kronikos 10 metų sukaktiui paminėti. 688 psl., kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedes. Išleido Lietuvos kronikos sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennessee 1983 m. Kaina su persiuntimu \$8.50.

RYTŲ LIETUVA

rinkinys

Istorinių bei etnografinių studijų

Suredagavo

ALGIRDAS M. BUDRECKIS

STUDIA LITUANICA IV

Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga 1980. Spausdino M. Morkūnų spaustuvelyje. Didelio formato, 628 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.25. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JONIŠKIS — ANGELŲ SARGŲ ŠVENTĖ

Tėviškės atlaidų nostalgija

VYTAUTAS KASNIŪNAS

Ant stalo guli daug laiškų iš Joniško. Išretėjo mūsų senų draugų būrys, rašo jie. Verutė, tavo buvusi pirmoji meilė, pasiuntė nuo bažnyčios šventoriaus surinktus akmenėlius, o Pranutė — indelį su purvinu juodžemiu iš tavo sodo, nuo tos didžiosios kraušės. Atsimeni!...

Atsimenu... atsimenu va-saras ir rudenis... Mokslo metams pasibaigus, mes susitar-davome lankyti draugus, susitikdami atlaiduose. O tų atlaidų galybė, tų koplyčių gausybė, kad jas belankant pritrūkdavo vasaros atostogų dienų. Buvome tada jaunieji tautosakininkai, „Aušros“ muziejaus talkininkai, pa-sakų, dainų, padavimų rinkė-jai. Keliaudavome pėstute. Balkaičiai, Kalmėlis, Kurnai-čiai, Jakiškiai, Jauneikiai, Milvydžiai, Mergūnai, Ivoš-kiai, Pošupė ir Joniškis — An-gelų Sargų sostinė. Į kurios nors vietovės atlaidų šventę susirinkę, jaunystę išgyven-davome, surinkta tautosaka pasidalindavome, paslapčia alumni lūpas padažydavome. Joniško alus — tai ne birzė-čių... Jis — kviečių žemės syvai — statines sprogdin-davo, kaip parakas...

Rudenį pasitikdavome su-rinktas senas dainas dainuo-dami, pasakas, padavimus sekdami, apie ugniavietes, pilkapius, kapinytus, užke-rėtus bei velnio neštus ak-menis, milžinus pasakodami. Greitai atskubėdavo ir spalio mėnesio antroji diena — skir-ta Šv. Angelų Sargų garbei — didieji atlaidai. O tų pasako-jimų gausybė. Kodėl joniš-kiečiai tuos Angelų Sargus garbina. Mano giminėje sene-lių ir prosenelių pasakoji-muose jie buvo sodų globėjai. Pasodinsi tomis dienomis vaismedį, augs, žydės, gerą vaisių derlių neš. Joniškis nuo seniausių dienų vaismedžiais išgarsėjęs, Rygos — Karaliau-čiaus ponus vaisiais aprūpin-davęs. Į Angelų Sargų atlai-dų kermošių — prekybos sodininkai suvažiuodavo iš visos Lietuvos, suveždami jau-nus vaismedžius. Ir tų vais-medžių rūšių neišpasakytą

gausybė: ankstybųjų — vėly-bųjų, mažų — didelių, įvairiau-sių spalvų. Tėtis sodindamas vaismedžius, juos paskirsty-davo mums keturiems vai-kams. Jis sakydavo, pasiūlis savo tėviškės sodo vaisių, namus aplankys...

Ir dabar, rodos, jaučiu kvapą kraušų, žalvarinėmis kekėmis nutįsusių, spalvingų obuolių, mergaičių veidelio skaitumo. Svaiginančiai kve-pia ant stalo esantis juodžemio gabalėlis, paimtas ir at-siųstas iš tėviškės sode vienmetės kraušės... Rodos kalba nuo bažnyčios mūro nu-burijęs grumalas ir šven-toriaus akmenėliai, neseniai, kai brangi dovana gauti...

Tėvų namuose labai pagar-biai apie kan. Liudviką Šiau-čiūną, bažnyčios statytoją kalbėdavo, alaus krašto blai-vintoją, švietėją, „Aušros“ ir kitos slaptos spaudos platin-toją, knygnešį ir parti-zanų organizatorių. Prisiklau-sęs apie jį įvairiausių pasakojimų ir legendų, vaikų vaidinimuose Loparsko dar-zinėje vis kunigą Šiaučiūną vaidindavau. Į didvyrius kel-damas, kunigaikščio vardu apvainikavęs, galiausiai karalium buvau išrinkęs. Ir dabar dienų sukuriuose vis gailiuosi, kad apie šį dvasios milžiną nepalikta išsamaus rašytinio žodžio. Liko tik jo statytos bažnyčios aukštas bokštas ir jo siluetuose gyvas kunigo Šiaučiūno veidas ir jo darbai.

Ir kai anomis dienomis ini-kau perskaityti istorikės Ali-cijos Rūgytės rūpesčiu išleis-tus du „Ausros“ tomus, norėjau atgaivinti lyg gyvą ryšį su kun. Liudviku Šiau-čiūnu, kuris važinėdamas po kaimus platino tą „Ausrą“, ragino žmones skaityti, o nemokančius mokė. Už tai rusų buvo baustas, nu-kentėjęs, kalintas. Rūpėjo su-rasti ką nors „Ausroje“ ir apie Joniškį (ir Alicijos Rūg-ytės nenorėjau užrūstinti, kad jos rūpesčiu išleista knyga dukėja). Suradau, kur ne-rasi!.. Rašė M. Davainis — Silvestravičius, pirmasis lie-tuviškų laikraščių žurnalis-

JAUNŲJŲ ATEITININKŲ STOVYKLOS FIZINIO LAVINIMO PROGRAMA

Šią vasarą Dainavoje teko stovyklauti su jaunaisiais ateitininkais, talkininkaujant ir prižiūrint mergaičių ir berniukų fizinio lavinimo programos pravedimą.

Dienos apimtis buvo tokia: rytmetinei mankštai 10 min. po pusryčių ir apsitvarkymo, paskiri būreliai (nuo 8 - 12 asmenų) po 2 - 3 ar 4 kartus turėjo vadinamas sporto pamokas po 45 min. Po pietų, maždaug 1,5 val. poilsis ir po to arti 2 val. maudymasis ežere.

Aiškumo dėliai, bent svarbiausiais požiriais vertinant šią eigą, žvilgtelėjime kaip tas buvo vykdoma, ieškant tobulėsiu kelių ateičiai, tuo gerinant jaunojo prieauglio sveikatingumo lygį bei teigiamus polinkius į bendrą sportinį gyvenimą, kurie bręstantiam asmeniui yra būtini.

Rytmetinės mankštos 10 min. laikas yra per trumpas, nes kol mokiniai nerangiai susirenka ir susitvarko gimnastikai ar kelių minėjimui su mažomis lengvo bėgimo įtarpomis, laikas jau baigėsi ir skubėti prie kitos programos dalies. Karinė draugė čia nereikalinga, bet per didelis apsnūdimas ir ne-

Laiškas

GEGUŽINĖ

Šio tikro lietuviško žodžio reikšmės dažnas spaudoje suterliojimas, manau, ne vienam lietuviui išsaulia pasipiktinimą. Bent pora kartų šiuo reikalu spaudoje esu rašęs, bet pasirodė, kad žodžių tikrosios reikšmės darytojai visai nekreipia jokio dėmesio. Tās pat vyksta ir su žodžio vakaronės reikšmės išskaičiavimu. Bet apie tai kita karta.

Gegužės mėnuo yra penktasis metų laikotarpis. Gamta, išsivadavusi iš žiemos šalčio retėžio, gegužės mėnesį parodo visą savo grožį. Žmonės, tuo grožiu žavėdamiesi, geria gamtos žalumą ir prazydusios augmenijos žiedų spalvingumą. Jie veržė veržiasi į gamtą atsigauti nuo žiemos nusibodusio vienodo baltumo ir namų patalpose tvankaus oro. Spalvingasis gegužis reikia laikyti gražiausiu metų laikotarpiu. Jo vardas bene bus kilęs nuo gegužės pavadinimo, nes, sužaliavus gamtai ir pirmą kartą gegužei užkukavus, kaimiečiai būdavo tikri, kad pavasaris jau prasidėjo.

Visuose pasaulio kampuose, kur kasmet žiema sunaikina žaliuojančios ir žydinčios gamtos grožį, pavasaris yra laukta laukiama. Pavasari, vasarą ir rudens pradžioj po sunkių savaitės darbų tiek kaimiečiai, tiek ir miestiečiai savitaisiais daro iškilus ir žaliajį gamtą, kur grupėmis susibūrę užkandžiauja, užgeria alučiu, vyneliu ar net ir stipresniaja, šoka ir dainuoja. Tokią išvyką gamton mes vadiname gegužine. Visi kraštai, kurių žmonės po varginančių savaitės darbų ieško gamtoje atsikvėpimo ir atilsio, šiam įvykiui nusakyti turi ir specialius pavadinimus. Amerikietiškas pic-nic, kurie jį nusikalė iš prancūziško žodžio pique-nique, mūsų „amerikietiškoje“ kalboje gegužinė iš lietuviško žodyno jau biagia išguiti. Deja, amerikiečiai pic-nic (piknik) prirūkytose patalpose, kur ore galima net kirvį pakabinti, jokių pic-nic neruošia. Čia vien tik mūsų „kalbininkų“ vismaslas.

Susipraskime ir mūsų kalbos žodžių reikšmių nedarkykime!

Juozas Zemaitis

BR. KETURAKIS

rangumas susitvarkyme, išsiriikiavime pratimams, irgi neleistinas. Taigi būrelio vadovai turi būti judresni ir savo auklėtinius atidžiai prižiūrėti. Rytmetinės mankštos tikslas yra išjudinti iš poilsio atsikėlusį organizmą, pagilinti kvėpavimą, kraujo apytaką, dienos darbams suteikiant geresnę nuotaiką. Snūduravimui ir suglelimui čia nėra vietos. Sporto pamokos, kaip dienų programose tas pažymėta, prasidedavo 9:30 (1 val. po pusryčių) ligi 12:30, krepšinio, tinklinio, lauko teniso, futbolo ir kvadratų žaidimo aikštėse. Stovyklautojai dažniausiai patys pasirinkdavo žaidimą pagal savo norą. Tvarką ir priežiūrą vedė berniukų ir mergaičių sporto vadovas (ė). Šalia šių aikščių, geram pavėsy, prie medžių buvo priraišiotos virvės lygsvarai, supimuisi, bet nei vienos lipimui su užrištais mazgais, kad rankos neslystų. Trūksta skersinių kopėčių, kas itin pravartu visokeriopai mankštai.

Jaunieji turi palinkimą į žaidimus, ypač tie, kurie mokyklose daugiau dalyvauja, bet buvo keletas mergaičių ir berniukų, kurie kamuolių nemoka mesti ir net lėto metimo nepagauna. Čia, Dainavoje, vis dėlto turėtų pamokti, nes per 10 pilnų darbo dienų, išnaudojant skirto poilsio nors po 15 min. kasdien, be jokio sunkumo tas įmanoma pasitobulinti.

Kas šioje programoje taisytina. Pagrindinis elementas visame fiziškame auklėjime ir jo dalyje fiziškame lavinime, yra pilnai žinoti ir suprasti, ką tokio amžiaus jaunuomenei reikia duoti, kokių metodu ir pamokas krūviu praveisti ir kur didžiausias dėmesys turi būti nukreiptas. Siekiant to tikslo ir kasmet palaipsniui tobulinant, išugdysime sveiką, gerai naujus brandžios jaunuomenės būrį, kurie įsijungę į ateitininkijos šeimą, labai bus pravartūs sportiniuose darbuose.

Jeigu sugebėsime skirti jėgą, greitį ir ištvermę, kaip kertinius veiksmus fiziškame lavinime, be kurių prieauglis pilnai išaugti negali, žinodami kaip šiuos elementus derinti, kokią medžiagą ir priemones naudosime jų atsiekimui, kaip jie vienas su kitu santykiauja, kuris iš jų yra pirmaeilis ir dėl ko, tada jau būsim priartėję prie svarbiųjų užmojų reikiamų sprendimų.

Kadangi jaunųjų ateitininkų sąjunga sportinį veikimą vertina ir prieauglį ta linkme kreipia, bent tiek, kiek beaugančiam žmogui tas būtinais reikalinga, o ypač visiems tiems, kurie savo dienas praleidžiame tvankiame ir suterštame didmiesčių sriaute, todėl stovyklinis fizinio lavinimo planas reikalingas gilemsio nagrinėjimo, nes čia turime jauniausią ir gražiausią išsiviečių tėvų ir jų prieauglio šeimą. Taigi viešas ir žymiai platesnis fiz. lavinimo propagavimas per visus įmanomus kanalus duos veiklesnį sąjūdį. Vadovai, tėvai ir visa stovyklinė vadovybė turi žinoti ir suprasti šios veiklos būtinumą, paskirti ir nuolatini panau dojamą kasdieninę darbo eigą.

Būsimas 1985 m. Ateitininkų 60-mečio kongresas yra labai gera proga ateitininkijos sportinį planą pateikti vienoje iš pagrindinių paskaitų ir priimti aiškia liniją tolimesnės veiklos

užmojams. Šią vasarą gerb. dr. Pemkus, kaip vyriausias organizacijos pareigūnas, Drauge užsiminė apie artėjantį jubiliejinį suvažiavimą, prašydamas sugestijų ir nurodymų sėkmingesnei eigai ir programos turiniui, taigi platesnė sportinė sritis sąjungos darbuose privalo užimti prideramą vietą.

Grįžtant prie būsimų jaunųjų ateitininkų stovyklų, toje dvisavaitinėje programoje reikia įvesti papildomas fizinio lavinimo pamokas, nors po 1 val., būtent: jaunuolių(ės) asmeninė higiena, lyginamoji — taisomoji gimnastika su specialiai parinktais pratimais, nes nemažas nuostimis stovyklautojų turi nugarkaulio, pečių, krūtinės ląstos, stovėjimo, ėjimo ir bendros laikysenos trūkumų, kurie jauname amžiuje įmanomi pataisyti — išlyginti. Kadangi visų žaidimų pagrindu yra bėgimas, kaip judėjimo veiksnys, įvairiais greičiais, o kasdieniniame gyvenime yra gyvybinės reikšmės sveikatingumo išlaikymui, tai speciali pamoka su praktiniu ir teoretiniu paaiškinimu kiekvienam turi būti suprantama.

Nenoriu leistis į gilesnį vertinimą sporto šventės, kuri Ilros savaitės pabaigoje buvo pravesta su krepšinio, tinklinio, futbolo, kvadratų ir vadinamo touch ball žaidimais, gana entuziastingai ir jaunatviškai būreliams varžantis, bet dėl bėgimų rungčių, kurias sudarė 50, 100, 200, 400 ir gal kiek daugiau kaip 800 m lauko bėgimas, įskaitant ir 4 x 100 m estafetę, buvo neleistinų sauvaliavimų. Aš ir komendantas iš anksto sutarėme bėgimų rungčių skaičių, apie tai žinojo mergaičių ir berniukų sporto vadovai, todėl varžybų dieną paskirų pareigūnų asmeniškai pakeitimai sutartos eigos, įsakinėjant ar nurodant kad šitaip, o ne kitaip, būtų vykdoma, yra neleistini.

Jeigu šventės dalyviams, kurių amžius (daugumoje) tarp 9 - 12 metų, per 2 val. 45 min. buvo leista bėgti net po 4 rungtis, o kiti net ir lauko bėgimą, parenkant, baigmę prie velnių (gana status kalnelis), bus aišku kiek mes suprantame bėgimų fiziologiją ir amžiaus grupinį suskirstymą. Šventės programa reikia atidžiai ir sumaniai išsijoti, nes žaisti su trumpų nuotolių bėgimų rungtyniaujančiais, šio amžiaus klasėse, kai jų organizmas labai sunkiai perneša ir negreit atsigauna dėl stokos deguonies, yra nusižengimas prieš jaunuolių sveikatą ir šios linkmės sąjungos paskirti. Sportinė sritis, plačia prasme imant, nors ir dalimis vykdoma, neturi remtis mūsų paviršutiniškiu galvojuimu, nukreipiant į antraeilus auklėjimo ar mokymo dalykus, bet į mokslinį, pedagoginį ir žmogaus pilno išaugimo laipsnį.

A.a. Emilija Vainauskienė (žūr. aprašymą „Draugo“ rugsėjo 29 d. laidoje).

FILOSOFIJOS KONGRESAS

Svento Tomo Akviniečio Bogotoje universiteto iniciatyva, Kolumbijos sostinėje buvo surengtas III-asis tarptautinis Lotynų Amerikos filosofijos kongresas. Šių kongresų tikslas — išskirti ir padėti puoselėti Lotynų Amerikos tautų savitą kultūrą, kurią išreiškia literatūros ir meno kūriniai, taip pat

liaudies religingumas, kuris pasireiškia net politinėje veikloje. Šios savitos kultūrinės vertybės turi sudaryti pagrindą Lotynų Amerikos tautų ateities istorijos kūrimo vyksmui. —

Motina vaikui vaizduoja gėrį, apvaizdą, įstatymą — žodžiu, dievybę labiausiai pajaučiama forma.

H. F. Amiel

A + A ALBINAS MICUTA

Lietuvos savanoris-kūrėjas

Gyveno Omaha Nebraska, 35 metus. Staigiai mirė sulaukęs 87 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Vilkaviškio apskrityje, Mažučių kaime. Nuliūdime lieka žmona Ona, dukterys ir zentai: Danutė ir Gediminas Bradzdiai, Ramutė ir Viktoras Arai, Rasutė ir Grant Ledwich ir jų šeimos; broliai dr. Domas Micuta Waukegan, Ill., Jurgis Micuta Anglijoje, sesers dukra Ona Pucdzūniene Philadelphia, ir kiti giminės Lietuvoje. Kūnas pašarvotas Larkin koplyčioje. Rožančius kalbamas pirmadienį 7 val. vak. Po gedulingų pamaldų Šv. Antano bažnyčioje antradienį, spalio 2 d. Laidojamas Šv. Marijos kapinėse. Laidojamas Šv. Marijos kapinėse

A + A Gražina T. Valavičiūtė

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Staigiai mirė 1984 m. rugsėjo 29 d., 10:30 val. vak., sulaukus 29 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime tėvai Zenonas ir Bronė, brolis Albertas, sesuo Rūta, senelė Petronėlė Skripkauskienė, teta Levutė Seibutienė su vyru Edvardu, 4 pusės seserės Irena Krutulienė su vyru Arūnu, Regina Sarno su vyru Ronnie, Lucija ir Vidutė Seibutytės, kiti giminės draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje. Priklausė L.S.S. Kernavės Tuntui, anksčiau mokytojavu Kr. Donelaičio mokykloje ir priklausė „Zilvicio“ šokių grupei. Kūnas pašarvotas pirmadienį ir antradienį nuo 3 iki 9 val. vak. Pėtkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 3 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Tėvai, brolis, sesuo ir senelė.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mielam tetėnui

A + A. ALBINUI MICUTAI, savanoriui-kūrėjui, mirus,

tetai ONAI MICUTIENEI, dukterims DANUTEI BRAZDIENEI, RAMUTEI ARIENEI ir RASUTEI LEDWICH su ŠEIMOMS reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimę.

JONAS, ONUTĖ, RAMUTĖ
IR PETRAS KEMEŽAI

P A D Ė K A

Mano mylima sesuo

A + A. STEFA DAUKŠIENĖ

mirė 1984 m. gegužės 4 d. ir jos sūnus

A + A. VIDMANTAS DAUKŠA

mirė 1984 m. rugsėjo 2 d.

Buvo palaidoti rugsėjo 6 d. Svento Kazimiero Lietuvių kapinėse Chicagoje.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie suteikė jiems paskutinį patarnavimą ir palėdėjo į amžino poilsio vietą.

Antanas ir Marija Vyšniauskai

Worcester, Mass.

A + A. VYTAUTUI MOTIEKONIUI

mirus, liūdinčią sesutę JADVYGĄ, jos vyrą ANATOLIJŲ LAKUS, jų sūnų KĘSTUTĮ su SEIMA, ir dukrą RASELĘ, nuosirdžiai užjaučiame.

ELENA ir JUSTINAS DIRGINČIAI
EMILJA ir JUOZAS GRIGALIONAI
BRONĖ ir STASYS JUOZAPAVICIAI

St. Petersburg, Florida

DRAUGAS, antradienis, 1984 m. spalio mėn. 2 d.

A + A. SOPHIE E. URBİK

STRYPEIKYTE

Gyveno Mayslake Village, Oakbrook, Illinois. Anksčiau gyveno Chicagoje.

Mirė rugsėjo 29 d., 1984 m., 11:37 val. vak., sulaukus 79 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnus Jerry, marti Barbara ir Gene, marti Suzanne, 6 anūkal, 2 proanūkal, brolis Bernard su žmona Rosalien, 2 seserys Stella Stevens ir Anne Karr ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Sv. Pranciškaus Tretininkų draugijai.

Kūnas pašarvotas Brust koplyčioje, 135 S. Main St., Lombard, Illinois. Laidotuvės valandos pirmadienį nuo 2 iki 10 val. vak.

Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 2 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėta į Visitation bažnyčią, York Rd. at Madison in Elmhurst, Ill., kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero liet. kapines Chicagoje.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Sūnūs, marčios, anūkal ir proanūkal.

Laidotuvų direktorius Brust — Tel. 629-0094.

A + A. AUGUSTINUI ZIGAIČIUI

mirus, jo žmoną MARIJĄ, dukras ir sūnus su šeimomis, seseris ELENA BACEVICIENE, GENOVAITĖ MOZURAITIENE, bei kitus gimines nuosirdžiai užjaučiame.

ELENA ir JUSTINAS DIRGINČIAI
EMILJA ir JUOZAS GRIGALIONAI
BRONĖ ir STASYS JUOZAPAVICIAI

St. Petersburg, Florida

EVANS-EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

9637 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

Koplyčios taip pat Marquette Parko Chicagoje ir priemiestuose

TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvų direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvų direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį „Draugą“.

APLINK MUS

x Kun. Antanas Bunga iš Bad Woerishofen, Vak. Vokietijos, yra atvykęs į Ameriką ir lanko savo pažįstamus ir draugus. Savo draugo Jono Vaitkaus iš Washingtono, D. C., lydimas, jis aplankė „Draugo“ redakciją, painformavo apie gyvenimą Vokietijoje, susipažino su spaudos darbais. Taip pat jis aplankė marijonų vienuolyną ir jo vyresnuosius.

x Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, Lietuvos operos solistė, šiuo metu gyvenanti Santa Barbara, Calif., yra atvykusi į Chicago ir apsisistojusi pas daktarus Augustą ir Vacį Šaulius. Ji dalyvavo „Draugo“ 75-rių metų jubiliejiniame bankete rugsėjo 30 d., sekmdienį, o dabar lanko savo pažįstamus ir draugus.

x Povilas Labanauskas, buvęs nepriklausomas Lietuvos „Prezidento A. Smetonos“ laivo kapitonas, vadovavęs Amerikos Balso Pietų Amerikos skyriui, dirbęs taip pat lietuvių skyriuje, yra atvykęs į Chicago. Jis jau yra išėjęs ir pensija, bet laikosi gerai ir dar padeda Amerikos Balsui paskirais reportažais. Jis dalyvavo ir „Draugo“ jubiliejiniame bankete.

x Už a.a. Emiliją Tamulytę-Vainauskienę, Korp! Giedra steigėją ir narę bus atpašaujamos šv. Mišios 10 d. 9 val. Kviečiamos dalyvauti giedrininkės Korp! Giedra visuomeninės ir kultūrininkės.

x Rūta Kirkuvienė (Karaliūnaitė), dvejus metus vadovavusi jūros skaučių „Nerijos“ tautai, rugsėjo 30 d. Jaunimo centre įvykusioje iškilmingoje suveigoje tūntininkės pareigas perdavė v. s. Renai Regienėi. Visais jūros skaučių reikalais kreipiamasi į naująją tūntininkę.

x Spindulys — Lemono tautinių šokių šokėjų vienetas, vadovaujamas Rasos Šoliūnaitės, atliks meninę programą Liet. Respublikonų Illinois lygos popietėje spalio 21 d. Popietėje laukiama žymių svečių dalyvavimo, jų tarp jų Linas Kojelis, Baltųjų rūmų pareigūnas etniniamis reikalais, bus pagerbtas „Man of the year“ atžymėjimu. Popietė vyks Lietuvių Tautiniuose namuose.

x Buvusių Lietuvos policijos tarnautojų Krivulės klubo valdybos kvietimas, Jūs esate kviečiami į pamaldas, kurios įvyks 1984 metais spalio mėnesio 7 dieną, 10:30 val. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, 6820 So. Washtenaw Ave., Chicagoje, Ill. Angelų Sargų šventėje už žuvusius ir mirusius policijos tarnautojus. Tuojau po pamaldų Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave., šaukiamas metinis narių susirinkimas, kuriame klubo valdyba ir revizijos komisija padarys pranešimą, po to klubo valdybos ir revizijos komisijos rinkimai ir daug kitų liečiančių Krivulės veiklą nutarimų. Valdyba nuoširdžiai kviečia visus krivulėnus su šeimomis bei pažįstamais skaitlingai dalyvauti.

Krivulės klubo valdyba (pr.).

ARAS
Daugiamė ir taisyse visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patvirtimu esamą apdaru. Pats prižiūri darba.
ARVIDAS KIELA
737-1717

x Sol. Marytė Bizinkauskaitė lapkričio 18 d. atliks pagrindinį vaidmenį Philadelphiaje statomoje G. Pucinni operoje „Suor Angelica“. Sol. M. Bizinkauskaitė su sol. Algirdu Braziu spalio 7 d. 3 val. p. p. atliks programą „Margučio“ rengiamame koncerte.

x Matilda Marcinkienė yra šių metų Jaunimo centro metinės vakarienos rengimo komiteto pirmininkė. Jaunimo centro vakarienė bus gruodžio 2 d., sekmdienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Aldona Prapuolenytė yra Nek. Prasiidėjimo seserų rėmėjų ruošiamos madų parodos Chicagoje koordinatė ir vyriausia šeimininkė. Madų paroda bus spalio 21 d., sekmdienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Kun. dr. Antanas Paškus, „Asmuo ir laisvė“ knygos autorius, dalyvaus savo knygos pristatyme, kuris yra ruošiamas spalio 26 d. Jaunimo centro kavinėje Chicagoje. Knygos pristatymą praves Marytė Smilgaitė. Knygos pristatymas yra ruošiamas ryšium su „Ateities“ akademinio savaitgalio.

x Registracija į draugininkų kursų yra pratęsiama iki spalio 15 d. Kursai bus Dainavos stovykloje, Mich., spalio 26 — 28 dienomis. Dalyvauti kviečiamos vyr. skautės, draugininkės ir tūntininkės bei jų pavadojuotos. Registruotis pas ps. fil. Al. Likanderienę, 6556 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

x Onos Pranckevičiūtės vadovaujamos poilsio namus neuždarė, kaip buvo anksčiau skelbta, bet tik išvežė silpnesnius ligonius ir labai senus žmones.

x Dail. Laimos Simanavičiūtės darbų paroda vyks visą spalio mėnesį Gruen galerijoje, 226 W. Superior St., tame pačiame pastate, kur yra „Galerija“. Lankymo valandos — nuo 10 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

x Darius — Girėno istorinio žygio suvenyrinė medžiaga, didžiuliam dar nematyta, bus proga visuomenei pamatyti. Jaunimo centro apatinėje salėje spalio 20 — 21 d. rengiama pašto ženklų, medalių ir Lituonijos žygio istorinės medžiagos paroda. Lituonijos originalus propeleris, Darius asmeniškai nuotraukų albumas, lakūnų laiški ir kita reta istorinė medžiaga iš inž. E. Jasiūno, Darius — Girėno albumo autorius, rinkinių. Paroda bus atdara visuomenei: šeštadienį 10 — 7 val. vakaro, sekmdienį 10 — 3 val. p. p., įėjimas visiems laisvas (nemokamas). Parodą rengia Chicago Lietuvos Filatelistų draugija „Lietuva“. Parodos rengimui vadovauja Juozas Zygas.

x Patikslinimas. Penktadienio laidos „Drauge“ (IX.28 d.) žinios apie „Gerojo Ganytojo“ namus pirmojo sakinio pradžia be korektūros klaidų būtų turėjusi skambėti taip: „Juozas („Joe“) Kulyš, aldermano Aloyzo Majerczyk asistentas, yra gyvai susirūpinęs padėti uždaryti „Gerojo Ganytojo“ namų vadovybei bei jų gyventojams iškešti šurkštų jų iškeldinimą...“

x Bruno Sedleckas, Chicago, Ill., pratęsė prenumeratą, grąžino lėšų telkimo lėšų šakneles su 15 dol. auka dienraščiui. Labai aciu.

x LIETUVIŲ FONDO vėlavus banketas bus lapkričio 17 d. J. Centre. Programą išpildys ir šokiams gros dainuojantis vienetas iš New Yorko „Jinai ir trys gintarai“. Įnašus siūsti ir bilietus įsigyti galima jau dabar L. F. rastiinėje 3001 W. 59 th Str., Chicago, Ill. 60629.

(pr.).

Su svečiais iš Švedijos ir Suomijos lėktuvų Rimšelis, operos sol. Dana Stankaitytė, Stockholm Filharmonijos atstovas Peter Gejler ir Grigas, Marijonų provincijos kun. Viktoras Finnair bendrovės atstovas Donald Booth. Nuotr. J. Duobos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DRAUGO“ JUBILIEJINIS BANKETAS

Septyniasdešimt penkeri metai — gražus laiko tarpas. Tai „Draugo“ sukaktis, kai jis pradėjo 1909 m. liepos 12 d. eiti Wilkes Barre, Pa. Šie visi metai jam yra jubiliejiniai. Taigi tas jubiliejus ir buvo pradėtas rudenio sezono metu — rugsėjo 30 d. Martinių restorano salėje.

Jau ketvirtą valandą buvo nemažas būrys, kuris šnekučiavo ir gavo, o penktą valandą prasidėjo vakarienė, kai stalai buvo jau užimti ir salėje buvo 370 žmonių — tiek, kiek galėjo tilpti toje salėje.

„Draugo“ renginių komiteto pirmininkė Marija Remienė pradėjo trumpu žodžiu, kalbėdama apie spaudos reikšmę ir apie „Draugo“ spaudą — laikraštį ir knygas. Ji pakvietė vysk. Vincę Brizį sukalbėti invocaciją ir palaiminti.

x Andrius Laukaitis, Lemont, Ill., mūsų bendradarbis, lankėsi „Drauge“, ir ta proga ieteikė auką. Labai aciu.

x Kun. J. Sakevičius, MIC ir Stasys Kasparas, gyv. Anglijoj dalyvavo šv. Kazimiero 500 metų sukakties kongrese ir Dux Magnus operoje, Kanadoje, iš ten atvyko į Chicago, lydimi B. Kasparo lankėsi „Drauge“, įsigijo naujų leidinių, o su redaktorais pasidalino įvairiais įspūdiniais iš kongreso ir operos.

x Vladas Plekaitis, Toronto, Ont., Kanada, pratęsė prenumeratą, pridėjo 22 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės. Vl. Plekaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą paramą dienraščiui širdingas aciu.

x Augustinas Dumbra, Saginaw, Mich., mūsų rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir atsuntė tokį laišką: „Po antrojo karo man atvykus į Ameriką, „Draugas“ nuo pirmos dienos čia tapo mano geriausiu draugu, lankydamas mane kiekvieną dieną per 35 metus. Pagerbdamas jo 75 metų sukaktį, siunčiu jam po 1 dol už ištautautus metus“. Aug. Dumbra skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią auką ir laiškutį širdingai dėkojamė.

x Sofija Tekorius, Indianapolis, Ind., grąžino lėšų telkimo lėšų šakneles, pridėjo 15 dol. auką su laiškučiu: „Draugas“ mums labai patinka, bet apgailestaujam, kad jis dažnai vėlavai ateina“. Labai aciu už paramą. Dėl „Draugo“ vėlavimosi, tai kaltinę paštas, bet mes nieko negalime daug ką padėti, nes ne nuo mūsų priklauso.

minti stalus. Po to prasidėjo vakarienė, kurią sklandžiai prie stalų nešė paties restorano padavėjos, grojant taip pat prie stalų vadinamai „čigonų“ muzikai.

Pasirodė, buvo trumpas kalbos. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinė konsulė J. Dauzvardienė, kuri priminė seniai pasakytus žodžius, kad po 50 metų nebus jokios lietuviškos gazetės Amerikoje. Jau praėjo daugiau negu 50 metų ir spauda gyvuoja, laikosi ir laukiama skaitytojų. Ji sveikino „Draugą“ ir linkėjo jam paskelbti Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Trumpą istorinį žvilgsnį metė žurnalistas, redaktorius Stasys Pieza, kuris perdavė sveikinimus iš šv. Kazimiero kolegijos Romoje, kur neseniai buvo, priminė, kad didelėmis pastangomis lietuvių kūrė parapijas, mokyklas, laikraščius. Didelėmis pastangomis juos laikė ir išlaiko dabar, kai švenčiame „Draugo“ šią garbingą sukaktį. Priminė „Draugo“ savitraštį ir dienraštį, kuriame jis pats rašęs, o jaunystėje jį platinęs.

Kalbėjo taip pat leidėjų vadovą Marijonų vienuolijos provincijos ir Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorius — išdininikas kun. Viktoras Rimšelis apie spaudos reikšmę Lietuvos atgimimui, pasiruošimui nepriklausomybei, taip pat išsivijoje pagalbai Lietuvai ir dabar žodį už tylinčius ir negalinčius kalbėti pavergtuosius. Jis priminė, kad spauda net išsivijoje turi saugotis komunistinių pinklių ir infiltracijos, bet taip

pat ir idealizmą tų, kurie spaudoje dirba ir kalba už pavergtuosius.

Vakaro vadovė M. Remienė priminė dalyvaujančius organizacijų atstovus ar organizacijas, paėmusias po stalą, taip pat iš toliau atsilankiusius, kaip sol. Vincę Jonuškaitę-Zaunienę iš Santa Barbara, Calif., Povilą Labanauską iš Washingtono, D. C., Povilą Baltį iš Havajų.

Pabaigoje buvo traukiami laimingųjų bilietai, pagal kuriuos pirmą premiją laimėjo P. Matukas, antrą — Indrė Toliuštė, trečią — J. Petkowskį iš San Jose, Calif., ketvirtą — L. Stasiūnienė, penktą — J. J. Kazakevičius iš Los Angeles, Calif., ir šeštą — L. Rashinskis iš Chicago. Jiems tuojau bus laimėjimai pasiūti. Kiekvienam traukimui buvo pakviestas kitas žmogus.

Pabaigoje buvo šokiai, pabandavimas ir draugiški pokalbiai. „Draugas“ pamatė, kad dar jis turi draugų ir artimųjų, kurie domisi sava spauda ir jos ateitimi.

Ps.

MOTERŲ KLUBO POSĖDIS

Jaunimo centro Moterų klubas, vadovaujamas pirmininkės S. Endrijonienės, rugsėjo 17 d. susirinko pasidalinti vasaros įspūdžiais ir aptarti tolimesnę veiklą. Tiesiog trūkstą dieną. Jau dabar vyksta keli renginiai tą pačią dieną. Artimiausioj ateity numatoma suruošti vakaronę su skaidrėmis iš paskutinės ke-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Kun. prof. Ladas Budreckas, religinės muzikos kompozitorius, buvo nuvykęs į Los Angeles ir tarėsi su komp. Bronium Budriūnu dėl giesmių šv. Kazimiero garbei išleidimo. Jas kartu atrinko, kad būtų geresnės ir lietuvių lengviau panaudojamos. Jis vyks į Romą ir ten išleis šv. Kazimiero giesmių leidinį su gaidomis.

— Teofilė ir Justinas Šauliai rugsėjo 1 d. atšventė savo vedybinį aukšį — 50 metų jubiliejų. Iškilmingas šv. Mišias atlaikė šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles, Šaulių draugas kun. Antanas Valiuska iš Phoenix, Ariz. Po pamaldų puikius vaišes buvo T. ir J. Šaulių namuose Vista, Calif.

— A. a. Vincas Micevičius, 76 metų amžiaus, mirė rugsėjo 7 d. Los Angeles, Calif. Laidotuvėmis rūpinosi jo draugas Walter Maciunskas, nes velionis giminių neturėjo.

— Pianistės Aldonos Kėpalaitės koncertas buvo suorganizuotas rugsėjo 16 d., sekmdienį, Aušros Vartų parapijoje New Yorke. Kas mėnesį koki kultūrinį ar meninį renginį surengia susidaręs New Yorko lietuvių būrelis „Branduolys“. Šis vienetas rūpinasi ir šios žymiosios pianistės koncertu.

— Dail. Giedrės Žumbakienės meno kūrinių paroda buvo rugsėjo 22 — 23 dienomis Kultūros Židinio salėje Brooklyne, N. Y. G. Žumba-

lionės lankantis Fatimoj, Liurde ir kitose vietose. Vakaronė su Alg. T. Antanaičiu, kuris supažindins su vaikų rašytoju J. Minelga, įvyks spalio 5 d.

Lietuvių moterų laisvalaikio darbų paroda irgi numatoma dar prieš Kalėdas. Spalio pabaigoje bus pusryčiai Jaunimo centro kavinėje.

Iš visų tokių ir panašių renginių paskutiniu laiku nupirktas naujas šaldytuvas ir naujos auksinės spalvos stalvietės. Šis negausus moterų būrelis per palyginti trumpą laiką visai nemažai yra padaręs: stalus ir kėdes, indus ir kavai šaučiu, baltas ir tamsiai raudonas staltieses, dabar šaldytuvą ir auksines staltieses. Jis išlaiko krautuvelę, kuri yra atdara sekmdieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p. p. ir platina virimo knygą.

Pabaigai sugiedojom „Ilgiausių Metų“ Prankienėi, kuri rugsėjo mėnesio pradžioj atšventė savo gimimo dieną.

Al. Likanderienė

kienė yra įsigijusi magistro laipsnį Northwestern universitete. Šiuo metu ji dėsto North Shore Art League institute, dalyvauja įvairiose amerikiečių ir lietuvių parodose. Jos darbų yra įsigijusios amerikiečių meno galerijos. Parodą Brooklyne rengė ateitininkai.

— Lietuvių fondo vajuos komitetą New Yorke šiuo metu sudaro pirm. Lilė Milukienė, izd. Alg. Šilbajoris, A. Sabalis, R. Cesnavičius, V. Matusaitienė, I. Gvildienė, V. Alksnis ir dr. J. Bilėnas. Šiuo metu renkamos aukos ir įnašai Lietuvių fondui. Šaunus balius bus lapkričio 10 d. Kultūros Židinyje Brooklyne.

— A. a. Julija Miknevičienė-Kalikauskaitė mirė rugpjūčio 17 d. Newark, N. J. Palaidota iš švč. Trejybės parapijos bažnyčios Holy Cross kapinėse. Liko nuliūdėme du sūnūs — vienas su šeima ir dukra su šeima, taip pat anūkių ir proanūkių. Vyras per karą buvo atskirtas, vėliau atsidarė okupuotoje Lietuvoje, kur ir mirė. Velionė priklausė lietuviškoms organizacijoms. Mirė sulaukusi 84 metų amžiaus.

KANADOJE

— Į Kanados Lietuvių medicinų draugiją, Toronto skyrius per visuotinį susirinkimą buvo išrinkta į valdybą dviem metams: dr. Mikas Valadka — pirmininku, dr. Rimantas Karka — sekretorium ir dr. Antanas Kiškis — izdinininku. Naujoji valdyba planuojanti plačiau tęsti veiklą. Pirmiausia norėtų įtraukti draugijos narius daugiau lietuvių gydytojų, kurie gyvena Kanados įvairiose vietovėse. Valdyba toliau skatins Kanados narius palaikyti artimesnius ryšius su Amerikos medicinų draugija, kuri turi daugiau poros šimtų narių, leidžia savo žurnalą „Medicina“ ir ruošia įvairius pobūvius ir suvažiavimus.

— Jaunimo susipažinimo vakaras. Kanados Lietuvių dienų programoje bus ir jaunimo šokiai. Šokiai įvyks Jaunimo centre, spalio 5 d. 7 val. vakare, 48 Dundum St. N. Hamiltone. Įėjimas penki doleriai. Šokiams suruošti sudarytas komitetas: K. Aušrotaitė, D. Ciparytė, R. Ciparytė, A. Krivinskaitė, A. Pleinytė, ir E. Rukšėnaitė. Organizatoriai kviečia visą jaunimą iš arti ir toli atvykti į šiuos šokus ir praleisti smagų vakarą. Šeštadienį spalio 6 d. bus krepsinio, golfo ir ledo rutulio rungtynės. Dėl nakvynių ir daugiau informacijos prašom teirautis pas Rimą Siulį tel. 416-3895-5112.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 304
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

Vytauto Didžiojo rinktinės Tautos šventės minėjime Šaulių namuose. M. Rūkienė ir J. Indriūnas. Išbuve Šaulių sąjungoje 50 metų, apdovanojami žymenimis. Kairėje — Vytauto D. rinktinės vadas Ignas Išganaitis. Nuotr. P. Malėtos